

Brassói Lapok

XXXIX. évfolyam

238. szám

Főszerkesztő:

Szele Béla dr.

Szerda

1933. évi október 18

ELŐFIZETÉSI ARAK: Belföldre postai szétküldéssel havonként 60 lej, postautalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve. Aki pénzbeszedő megbízott útján fizet, az beszédési díj címén Brassóban további 2 lejt, vidéken 6 lejt fizet havonta. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. Magyarországon postátak rékpénztári számlánk száma 12.174. — **HIRDETESEK** díja: hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegoldalón 6 lej, páratlan (jobb) szövegoldalón 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

Ideges és izgatott hangulatot váltott ki a nagy német lépés

Daladier kénytelen felvetni a bizalmi kérdést, mert Hitler is megkérdezi a német népet

Neurath letűnik a politikai fórumról és a harcias Rosenberg Alfréd lesz az utódja

Olaszország a négyhatalmin át akarja a konfliktust megoldani

Japán politikájának igazolását látja abban, hogy Németország a Népszövetségből kilépett

Berlin október 17

A szombat esti jelentéseket a mai újabb jelentések megerősítik.

Németország valóban bejelentette, hogy kilép a Népszövetségből és úgy határozott, hogy megkérdezi a német népet, helyesli-e lépését.

A mai délelőtti folyamán olyan hírek voltak elterjedve, hogy a lapok első jelentései nem feleltek meg a valóságnak. Azt beszélték, hogy Németország nem lépett ki a Népszövetségből, hanem majd a népszavazás eredménye után dönt, hogy kilépjen-e?

Ezek helytelen információk. A kilépés megtörtént, amit a legjobban az bizonyít, hogy a Népszövetség már fogalmazza is a választ.

A berlini sajtó nagyon nyugodtan fo-

gadja az eseményeket. A lapok kivétel nélkül helyeslik a kormány lépését, de feltűnően szordinósan írnak. Nincsen egyetlen hang sem, amely harcias lenne.

Ebből az egyöntetű állásfoglalásból és felfogásból kétségtelenül kitetszik, hogy a kormány a lapokat utasította és meghagyta, hogy csakis ebben a tenorban írjanak az eseményekről. Ennek ellenére is egyes lapok megállapítják, hogy a háború óta ez a tegnapi bejelentés és elhatározás a legsúlyosabb diplomáciai lépés, amelynek beláthatatlan következményei lehetnek.

Egyes lapok ki is hangsúlyozzák, hogy Hitler mérsékelt hangú rádióbeszéde után nekik sem lehet más kötelességük, mint hogy alkalmazkodjanak ehhez a tenorhoz. Azt is kifejtik a lapok, hogy Német-

ország bejelentését nem szabad halúzetnek tekinteni. Németország arra az elhatározásra jutott, hogy a Népszövetségből kilép és így nem történt egyéb, mint hogy Németország elhatározásának érvényt szerez.

IGEN VAGY NEM?

Közben Németország a megkezdett úton tovább halad.

A hivatalos lapban már meg is jelent a népszavazásról szóló rendelet.

A rendelet szerint a népszavazás az érvényes rendeletek szerint történik meg. Vele együtt megtartják a birodalmi gyűlési választásokat is.

A szavazócédulán egyébként majd a következő szöveg áll:

„Helyesli-e a német nép a birodalmi

kormány politikáját, amelyet 1933 október 14-iki kiáltványában kifejezésre jut-tatott.

hajlandó-e a kormány politikájában saját felfogásának és akaratának politikáját látni és ünnepélyesen magának oallani?”

A szavazás igennel vagy nemmel történik.

Tehát itt a kérdés.

Mint a hír felbukkanásának első pillanatában leszögeztük: a belső politikát illetőleg a német kormány nem intéz a néphez kérdéseket. A szavazás eredménye tehát nem a hitlerizmust igazolja, vagy veti el majd, hanem egyedül a külpolitikai orientáció kérdésében ad feleletet.

Holnap dönt a francia kamara

Páris tagadhatatlanul ideges. Különösen szombat éjszaka és vasárnap reggel hullámzott át a francia fővároson egy olyan pszichózis, amely nagyon hasonlított a világháború kitörésének éjszakájához.

Nem szabad elkendőzni az eseményeket: vasárnap Páris a háborus rettegés napját élte.

Pertinax, akinek nem egy jóslatát beváltotta a szombati esemény, az Echo de Parisban kihangsúlyozza, hogy ő hetek, hónapok, sőt évek óta figyelmezteti már a párisi politikát arra, ami, imé, ma be-következett. A német lépés hatása alatt most is tanácsot ad. Az ő tanácsa:

alkalmazzanak azonnal katonai szankciókat Németország ellen és tüvozzék azonnal a helyéről Daladier.

Pertinax nyilván erősebbkezü kormányt követel, amely nem tárgyal sokat, de annál többet cselekszik. Kétségtelen, hogy itt Pertinax — Tardieure gondol.

A francia lapok közül ma már akad meglehetősen amely nem veszi túlságosan

tragikusan Németország diplomáciai sakk huzását. Az egyik lap azt írja, hogy Páris Genfben ugyanolyan eredményre jutott, mint Magyarországon: bakot lőtt. (A lap itt félreérthetetlenül arra céloz, hogy Páris Magyarországon szarvasvadászaton járt és ezalkalommal is olyan eredményekkel tér majd kilengéseiből vissza, mint annak idején Magyarországról. Az eredmény pozitívuma egy néhány vadászemlék lesz, de semmiesetre sem reálpolitikai siker.)

Egyébként a hétfő reggeli párisi hivatalos sajtóirodák közlik már, hogy Daladier nem huzza az érdemleges elintézés kérdését, hanem már a holnapi nap folyamán válaszol Hitlernek és vele együtt egész Európának.

Kedden délután nyílik meg a francia kamara. Ezen az első ülésen szövé a már Daladier a német kérdést és a kamarának hivatalosan is bejelenti, hogy Németország a Népszövetségből kilépett. — Ugyanezen alkalommal a francia minisz-

terelnök válaszolni fog Hitler rádióbeszédére annál is inkább, mert Hitler ebben a beszédében Daladiert személy szerint is megemlítette és szemrehányást tett a francia miniszterelnöknek azzal vádolva, hogy intranzigens politikája is nagyban hozzájárult ahhoz, hogy Németország erre a sorsdöntő elhatározásra kényszerült.

A hivatalos francia sajtóirodák jelentése szerint a válasz nem lesz sem lámadó, sem durva, de kemény és félreérthetetlen.

A beszéd végén Daladier francia miniszterelnök felveti a bizalmi kérdést. Erre jogot és módot az ad neki, hogy a miniszterelnök azt követeli majd, hogy a változott helyzetre való tekintettel vonják vissza a francia képviselők mindazokat a külpolitikai jellegű interpellációkat, amelyek a francia kamara szüneti ideje alatt bejegyeztek.

Ez a hivatalos jelentés a holnapi programról. Ehhez a programhoz nem hivatalosan csak annyit, hogy

Hitler lépése arra kényszeríti Daladiert, hogy maga is megkérdezze a népet.

A francia politika felfogása szerint Páris nem teheti meg azt, hogy ugyanakkor, a mikor Németország a néphez apellál, a francia politika továbbra is a politikuskok elhatározása szerint cselekedjék. Tekintettel arra, hogy a francia parlament demokratikus és általános választójog alapján ült össze, nincs szükség a nép megkérdezésére, de meg kell kérdezni a francia parlamentet, tehát fel kell valamilyen formában és apropóból a bizalmi kérdést is vetni.

Hitler tehát akaratlanul — vagy talán akarva — belefolyik a francia belpolitikába.

Es itt meglepetésekkel is számolni kell. Daladier már hónapok óta fél a parlament megnyitásától. Nagy ellenzéke van a miniszterelnöknek. Nagy és erős jobboldali ellenzéke és egyre jobban erősödő baloldali támadói akadtak. Különösen két motívum játszik itt erősen közre:

1. A költségvetés deficitje.

2. A francia szociáldemokrata-párt két-tészakadásának veszedelmes konzekvenciája.

A szociáldemokrácia nem támogatja ma már olyan fenntartás nélkül a Daladier-kormányt, mint tette eddig és a jobboldal sem tűri el szereplését többé, mert a költségvetési deficit kiegyensúlyozása kapcsán a kormány olyan pénzügyi intézkedéseket tett, amelyek a jobboldaliak érdekeit is igen erősen veszélyeztetik.

Tehát — emberi számítás szerint — a kamarának most le kellene szavazni Daladiert, de viszont a német bomba összefogja hirtelen az ellentétes pártokat és ezért fogcsikorgatva az ellenzéki frontok bizalmat fognak szavazni a francia miniszterelnöknek.

A helyzet tehát az, hogy Daladier voltaképpen belpolitikailag nyer az „üzletben”.

A politikában azonban, akárcsak a sportban, nagyon gyakran csal a papírforma.

Meglepetések is történhetnek.

NEURATH LEVITÉZLFTT,
JOHET ROSENBERG

Sokkal nagyobb izgalmak is vannak

azonban Párisban. A német elhatározó lépés, — mint mára kiderült, — nemcsak azt jelenti, hogy Németország elhagyja a világ népeinek szövetségét, hanem azt is, hogy külpolitikai irányvonalában belső változásokon is átmegy. Eppen azért mindennél nagyobb izgalmat keltett az a hír, amely szerint Rosenberg Alfréd, a nemzetiszocialista-párt külügyi osztályának vezetője is nyilatkozott. Ez a nyilatkozat nagyon kategorikus és valóban felreírhatatlan. Ennyit mondott mind össze:

— Neurath politikai szerepe lejárt, most én következem.

Rosenberg szerepe általánosan ismert.

A nemzetiszocialista-pártnak Rosenberg évek óta tagja, vezére és tanácsadója. Ő a külpolitikus, akit azonban eddig mérséklő erők a porondra sohasem engedték. A Hitler-éra alatt egyetlen politikai megbízást kapott, Londonba küldték ki elensúlyozni a külföld németellenes propagandáját. Londonból azonban hivatalosan eltanácsolták. El kell ismerni, ennek a politikai kudarnak nem Rosenberg volt az oka. Tulmelegesen süttött még a német hitlerizmus napja és a nyugat felháborodása még akkor tulságosan lángoló volt. Abban a hangulatban komolyan tárgyalni még nem lehetett.

Rosenberg külpolitikája nem békés. Harcos egyéniség, akárcsak Göring és Göbbels, akárcsak az az árnyalat, amely Hitlerrel szemben most az intranzigensebb politikát képviseli.

Rosenberg, ha valóban külügyminiszter lesz, felveszi a harcot az egész világ ellen. Ha úgy kívánja a politika, nemcsak képes harcolni, hanem hajlandó belebocsátkozni.

Rosenberg kijelentését nemcsak Páris, de egész Európa izgatott idegességgel fogadta. Németország eddig csak belül, belpolitikai téren volt hitlerista. Ha Rosenberg következne, a hitlerista külpolitikát is meg kellene a világnak ismerni.

Mussolini összehívja a négyhatalmit

A német elhatározó lépésre Olaszország e pillanatban még nem reagált. Legutolsó telefoni jelentésünk szerint az olasz kormány hivatalos véleményét még a mai napon közzéteszi, de e pillanatban a kormánynak nincs módjában a német eseményeket illetőleg állást foglalni.

Ez a jelentés azt jelenti, hogy Olaszország — közvetít. Már ismét közvetít. Akárcsak a leszerelési egyezmény körüli tárgyalások során, úgy ez alkalommal is Olaszország azt tartja kötelességének, hogy a német viszonyt még jobban el ne mérgeztse. Olaszország volt az, amely az egyezmény tárgyalása során lefekezte és megállította a négy nagyhatalom egységszerűségének kialakulását csak azért, hogy Németországot lehetetlen helyzetbe ne hozza.

Az angol-francia-amerikai és olasz egységfront valóban nem alakult ki és ennek ellenére is, ime, kiszakadt a Népek Szövetségéből Németország.

Kétségtelen, hogy a nagyhatalmak most Olaszországnak erős szemrehányásokat tesznek, de az is biztos, hogy Olaszország ennek ellenére sem szakad el Németországtól. Itáliának nagy érdeke, hogy a rendi Németország fennmaradjon és sorra magával rántsa mindazokat, akik feléje orientálódnak.

Most is tehát valamennyire békíteni kell, de úgy, hogy a békítés ellenére is Németország ne kerüljön ki a harcból megalázottan és nimbuszában megtépet-

ten. Ez az oka annak, hogy az olasz hivatalos kormányvéleményről e percig még mit sem tudunk. És itt a magyarázata annak is, hogy

az olasz sajtó sem reagált az eseményekre azoknak érdeme szerint.

Az olasz lapok a nagy német elhatározásról csak szűkszavú távirati jelentések alapján számolnak be és a jelentésekhez nem fűznek semmiféle kommentárt. Azok az olasz lapok, amelyek mégis magyarázni akarják az eseményt, csak annyit jegyeznek meg, hogy a dolgok állása valóban súlyos, de azért a helyzetet nem szabad még reménytelennek tekinteni. E lapok szerint Hitler rádióbeszédében nem rombolt le minden hidat. Még van valamennyi remény. Talán.

A késő délutáni órákig mindössze annyi jelentés érkezett az olasz külügyminiszteriumba, hogy

megszakítás nélküli tárgyalások folynak.

Az olasz külügyminiszterium csak a késő esti órákban adta ki az első hivatalos jelentést, amely szerint az a határozat, hogy a négyhatalmit sürgősen össze kell hívni. Németország csak a Népszövetségből lépett ki, de nem lépett ki a négyhatalimból és így nem tagadhatja meg, hogy annál illesein részt vegyen.

Jouvenel, Franciaországnak volt római követe ugyanezen az állásponton van. — Neki is az a véleménye, hogy

a négyhatalmin belül tovább lehet tárgyalni és hivatkozik ennek a szerződés-

nek a harmadik pontjára, amely előrelátóan már annakidején úgy intézkedett, hogy amennyiben a leszerelési konferencia bármely okból eredménytelenül feloszlanék, a szerződött négy nagyhatalom a leszerelés későbbi a négyhatalmin belül tovább köteles tárgyalni.

— Mindössze annyi a változás tehát, — mondotta Jouvenel, — hogy Európa négy nagyhatalma amely eddig a Népszövetség és az aláírt leszerelési konferencia által tárgyalta, most protektorátus nélkül fog tárgyalni. Voltaképpen nem is a protektor maga volt a fontos eddig sem, hanem a négy nagyhatalom, amely fegyverkezés tekintetében uralta eddig is Európát.

AUSZTRIA JÖL JART NÉMET-ORSZÁG KILÉPÉSÉVEL

Az osztrák politikai körök egyetlen pillanatig sem fogadták idegességgel a hírt, hogy Németország kilépett a Népszövetségből. Az első pillanatban megállapították már, hogy

ez a kilépés Ausztriára hátrányos nem lehet.

Németország ezzel a lépésével szembeszállt az egész világgal és így nem marad sem ideje, sem ereje ahhoz, hogy a kis Ausztriát szorongassa. De ezenfelül is — mondják Ausztriában — Németországnak most szüksége van a jóakaratu Ausztriára, mert ebben a nagy zűrzavarban különben csakis Olaszország támogatására számíthatna.

Prága mondja: ez még nem hadüzenet!

Csehország már sokkal idegesebb. Annak esélyeit latolgatja, hogy ez a nemzetközi bonyodalom a cseh állam szempontjából milyen veszedelmeket rejtegethet magában. Megállapították, hogy a veszedelmek kettős: egyrészt nagy bonyodalmakat okozhat Németország szabad fegyverkezése a cseh határvédelem szempontjából, másrészt pedig Németország katonai megerősödése több biztonságot és önbizalmat adna a csehországi nagyszámú német kisebbségnek.

A cseh kormány tegnap éjszaka tartott minisztertanácsán úgy döntött, hogy ebben a kérdésben is szolgáiban igazodni fog a párisi politikai irányvételhez és nem merészkedik külön utakra.

Nagyon érdekes beszédet mondott ebben a kérdésben tegnap Hodac nemzeti demokrata-párti képviselő, aki kijelentette, hogy

bár Németországnak a Népszövetségből való kilépése még nem hadüzenet, de Csehországnak a fokozottabb határvédelemről is gondoskodnia kell.

Németország — mondotta a képviselő — azért nem izen e lépéssel egyidejűleg hadat, mert haditechnikai felkészültségének munkáját még nem fejezte be, de ezek után számolni kell arra, hogy gőzerővel halad most a fegyverkezés terén és éppen ezért a szónok a cseh véderőnek és a cseh csendőrségnek sürgős fokozását ajánlja.

A párt ilyen értelemben tesz javaslatot a kormánynak.

LÁZAS TANÁCSKOZÁSOK ANGLIÁBAN ÉS AMERIKÁBAN

Angliát hihetetlenül izgatják az újabb fejlemények. MacDonald nem utazott el vidékre vasárnapolni, hanem Londonban maradt s állandó tanácskozásokat folytatott politikai vezéreivel. Naponta többször felhívja telefonon Sir Simon külügyminisztert, akivel utolsó telefonbeszélgetése alkalmával abban állapodott meg, hogy a külügyminiszter a hétfői napot töltse még Genfben, de kedden okvetlenül utazék haza, mert szerdán döntőjelentőségű minisztertanács lesz, amelyen részt kell vennie.

A közvélemény ideges és éppen ezért a kormány úgy határozott, hogy ma este hivatalos jelentésben leszögi a maga álláspontját és közzéteszi azt. Még nincs kizárva, de nem is biztos, hogy Chamberlain kincstári államtitkár rádióban is indokolni fogja Anglia álláspontját. Egyébként a szerdai minisztertanácsban is Chamberlain lesz az előadó.

Az amerikai sajtó hihetetlenül tüzel Németország ellen. Leszegzi, hogy Németország csak szimpátiát akar maga iránt kelteni, hogy ennek a jobb hangulatnak a hatása alatt megengedje a hadüzenet ki-méletlenségét. Nincs lap, amely ne a francia álláspontot képviselné és ebben az

egyöntetűségben egyedül Borah szenátor hangja ütközik ki. A szenátor egy népgyűlésen beszélt az új helyzetről és maga sem tagadja, hogy ebben a helyzetben rejlik az új háború lehetősége, de megvédi Németországot, amikor azt mondja, hogy az az eredmény, ahová ma eljutottunk, nemcsak a német, hanem több nemzet politikájának összetevődéséből származik.

JAPÁN IGAZOLVA LÁTJA A NÉMET LÉPÉST

Tokiói jelentések szerint Araki had-

Titkos minisztertanács Magyarországon

A magyar sajtó tagadhatatlanul szimpatikusán fogadta a hírt, hogy Németország kilép a Népszövetségből. A magyar közvélemény is nyugodt.

A lapok közül egyedül a Magyar Hétfő vezeti végig az események logikáját és felteszi a kérdést,

vajjon Magyarország is nem akkor járna el a lehelyesebben, ha Németország példáját követné és ugyancsak kilépne a Népszövetségből.

A kormány már nem fogadta ilyen nyugodtan az eseményeket. A hír vétele után Gömbös Gyula magyar miniszterelnök, a külügyminiszter és illetékes tanácsadók a miniszterelnök dolgozószobá-

ügyminiszter ma fogadta az ottani európai sajtó tudósítót és kijelentette előttük, hogy a japán hivatalos politika minden tekintetben helyesli Németország lépését. Németország — mondotta — azonos felfogásra jutott, mint hónapokkal ezelőtt Japán, amely megállapította, hogy a Népszövetség nem tudja teljesíteni azokat a feltételeket, amelyek a béke fenntartása érdekében nélkülözhetetlenek. Japán egyébként büszke arra, hogy a Népszövetségből történt kilépését most egy európai állam is igazolta.

Genf a válaszigjegyzék szövegezéséről tárgyal

És közben ne feledkezzünk meg a főhősről, a Népszövetségről sem. Annak is foglalkozni kellett a dologgal, hiszen voltaképpen róla volt szó. A leszerelési értekezlet szükebb elnöksége a vasárnap ellenére is összeült és tanácskozott. Az értekezlet a régi recepthez folyamodott. Abban állapodott meg, hogy a leszerelési konferencia megnyitását körülbelül egy hétre halasszák el.

Ugy látszik, az elnökség azon a véleményen van, hogy az utolsó tizenötötendő legsúlyosabb konfliktusát egy hét alatt el lehet intézni.

Ugyanezen az elnökségi értekezleten megállapodtak abban is, hogy milyen választ adnak arra a bejelentésre, amelyet Németország tett és amelyben közölte a Népszövetséggel, hogy nem kíván többé e testületben helyet foglalni.

A válasz tartalmát illetőleg kétféle és ellentétes értelmű jelentésünk is van. Az egyik jelentés szerint a leszerelési konferencia, illetve a Népszövetség azt válaszolja majd Németországnak, hogy igaztalanul vádolja azzal, hogy a konferencia meddő. Ezzel a váddal szemben a Népszövetség megállapítja, hogy az eddig folytatott tárgyalások a hatalmakat egyre közelebb hozták egymáshoz.

A másik jelentés ezzel szemben úgy

tudja, hogy a válasz igen udvarias hangú lesz és óvatosan vigyáz arra, hogy a jegyzék válaszlehetőségeket hagyjon nyitva. Ezzel szemben Benes és Politis azon a véleményen vannak, hogy ugyanabban a válaszban pregnáns szavakkal le kell szegezni, hogy a leszerelési konferencia csődjéért egyedül Németországot terheli a teljes felelősség. A cseh és görög javaslattal szemben Olaszország és Amerika delegátusai azt kívánták, hogy a válasz ne nehezítse meg a lehetőséget annak, hogy Németország kilépési bejelentését visszavonja és adjon alkalmat arra, hogy a tárgyalásokat folytatni lehessen.

Arról, hogy a két ellentétes álláspont közül a Népszövetség melyik hangnemet fogadta el a válaszigjegyzék alapjául, még jelentésünk sincsen.

A késő esti órákban érkezik meg az a hír, amely közli, hogy a Népszövetség elnöki tanácsa is döntött már. Arról ez a jelentés sem számol be, hogy az ajánlott válaszok közül melyiket fogadta el az elnöki tanács, de azt már közlik, hogy a főbizottság holnapi ülésén azt javasolják majd, hogy a leszerelési konferenciát 10 napra napolják el.

A tervezett egy hét helyett tehát 10 nap alatt remél békét Genf.

Hegedű- és zongora-iskolák

HOKMANN BLOCH

Hegedű-iskola I. II. III. IV. A 144 Lei

CHOVAN

Zongora-iskola I. II. A 144 Lei

Kapható a

Brassói Kapok Könyvosztályában

Kapu-utca 56-58, az udvarban.

Olaszország egyre érezhetőbben fedezi a németek lépését

Hitler és Göbbels megindokolták a kilépést

KÉRJÜK, EGY SZÓRA!

A nagy elszegényedési folyamatban ijesztő és káros betegség győtri az erdélyi újságcsinálást. Valóságos laphipertrófia pusztítja azt a szakmát, amelynek életlehetőségeit egy ugys tulzottan igénybevett kisebbségi társadalom fogyasztó-képessége determinálja.

Meglehetősen pontos statisztika szerint ezidőszaktól közel száz magyar újság és folyóirat jelenik meg Erdélyben. Ha ez az impozáns számot egy relatív jóléti nyugvó szellemi szomjúság indokolná, akkor boldogan és büszkén kellene nyugtáznunk ezt a ragyogó fejlődést, ezt a pompás és hatalmas vágyakozást a betű után.

Sajnos, ez az egyre szaporodó újság-alapítási láz nem öröm, hanem sokkal inkább az ellenkezője.

Az egzisztenciáikból kivert emberek hivatlan próbálkozásait kis kollektívákba verbuválja a munkanélküliség és a nagy nyomorúság előbb-utóbb végleg felmorzsolja, egymással éteti fel az erdélyi magyar újságokat.

Természetes, hogy a közönség nosztalgiaját nem elégítik ki ezek a pótlapok, ezek a kényszerzülte vállalkozások. A közönség újságot akar, jólinformált, becsületes és minden vonatkozásban tartalmas lapot. Nem nyomtatványt, amely felelőtlen, megbízhatatlan és átvett hirtanyagával nem is adhatja az újságcsinálás magasabbrendű követelményeit.

Amióta a Bukaresti Lapok grandiózus kísérlete váratlan és tragikus akadály következtében megfeneklett, egyre-másra kapjuk az ország minden részéből a biztatást, hogy csináljuk meg újra a nagy erdélyi újságot. Újságot, amely minden igényt kielégít és feleslegessé teszi a külföldi lapot.

Annak a közönségnek óhaja, amely rendületlenül kitartott mellettünk hosszú évtizedeken át, — ma is parancs nekünk és vállaljuk a mai nehéz időkben is a példátlan áldozatokkal járó nagy és nehéz feladatot.

Ezennel bejelentjük, hogy

e hó 23-ikától kezdve nagyobb terjedelemben, rengeteg sok ujjtással kibővítve, tartalommal felfrissítve, jelentetjük meg a B. Lapokat.

A lap ára nem változik az ujtás ellenére sem, viszont nekünk fognak dolgozni Erdély legkiválóbb publicistái, újkikírókat kapcsoltunk be Budapestről és ezentul Párisból, a világpolitika legfontosabb posztjáról Mikes Imre fog rendszeres tudósítással ellátni bennünket.

Ezuttal csak nagyon rapszódikusan érintjük a készülő ujtásokat, csipán egyet említünk külön nyomattékkal, amely egyenesen példátlan ujtása az újságcsinálásnak: ez lesz az első rendszeres szociográfiai újságírási kísérlet.

Lapunk minden számában egy oldalt szentelünk egy-egy erdélyi város speciális életének.

Egy külön oldalon foglalkozunk az erdélyi városok és az ottani magyarság különleges gondjaival, bajaival, egyszerűen ottani sajátos problémáival, amely azonban érdekes és eleven felszervirozási módjával, az egész ország magyarságának különleges szellemi csemegéje lesz.

Ennyit egyelőre a nagy tervekről. És mindezt semmi pluszt nem kérünk. Csak a régi szeretetet, bizalmat és szolidaritást.

Eltekintve terveinktől, áldozatkésztségünkől, ebben a szörnyű dekadenciában mi egy kicsit szívügye is kell hogy legyen mindenkinek, aki még tud előre nézni, aki még ebben a rettenetes sötétségben is hisz abban, hogy megvilágosodik valaha.

Ma, ha előfizet a B. L.-ra, többet cselekszik annál, mint amit általában az újságolvasási igény kielégítése jelent.

A B. L. szerkesztőisége és kiadóhivatala.

mennyi neurathpárti diplomáciai megbízottat egész rövid időn belül lecserélik.

AZ ANGOL LAPOK NÉMETORSZÁG PÁRTJÁN

Az angol sajtó ma délután megjelent lapjai hirtelen frontot változtattak és egyre hangosabban azt írják, hogy nem lehet a német kérdést a német-francia ellentét lélektani okaival magyarázni és ennek megfelelően gyógykezelné. A Times vezércikke elmondja, hogy úgy An-

glának, mint Franciaországnak hibáit be kell ismerni. Mindketten hibáztak, mert mindketten ott voltak annál a történelmi pillanatnál, amikor a versaillesi békeszerződést megalkották.

A Daily Herald ugyanilyen hurokat pengett és azt mondja, hogy lélektanilag indokolni lehet Németországnak a Népszövetségből való kilépését, mert ezzel az állammal Genfben nem tárgyaltak, hanem megalázták.

Megnyitás büzbombával

Horogkeresztes tüntetések az osztrák főiskolákon

Bécs, október 17.

Az osztrák főiskolákat ma nyitották meg. A megnyitás alkalmával máris zavargások történtek. A tüntetők természetesen ezalkalmal nem nemzetsocialisták voltak.

A leghevesebben a műszaki főiskola növendékei tüntettek, akik horogkereszteket rajzoltak az épületekre és öt papírmozsarat robbantottak. Az orvosi egyetemen ugyanakkor négy papírmozsár robbant. A rendőrség mindkét helyen megjelent, körülvette az épületet, igazoltatta a résztvevőket és nem tűrte, hogy az épület körül diákok csoportosuljanak.

A tüntetők a felszólításnak azonban nem engedelmessétek és így kénytelen volt a rendőrség a tömeget gum-

mibotokkal szétkergetni és az egyetemet kiüríteni.

Sok tüntetőt letartóztattak.

Ugyálszik a tüntetés hivatalosan megrendezett volt, amit a legjobban az bizonyít, hogy a bécsi tüntetésekkel egyidejűleg Innsbruckban is tüntetések voltak, ahol a diákok szintén büz- és gázbombákkal opeáltak. Az innsbrucki egyetem órákon át füstfelhőkben feküdt. A rendőrség itt is gumibotokkal verte szét a tüntetőket.

Ugyanilyen tüntetések voltak Grácban is, míg Linzben két joghallgatót és három orvostanhallgatót tartóztattak le.

A közoktatásügyi kormány azzal a gondlattal foglalkozik, hogy valamennyi osztrák egyetemet bezárja.

Kiszurta felesége mindkét szemét, agyonszurkálta az anyósát, majd öngyilkos lett

egy fiatal házasság férfi, akit felesége saját felelősségére vitt háza a tébolydéből

Miskolc, október 17.

Véres szenzációja van a borsodmegyei Csörömböly-Tapolca fürdőhelynek, ahol Nagy Lajos 26 éves süketnéma férfi szörnyű vérontást rendezett. Nagy hirtelen örvöngeni kezdett, majd kést rántott elő és feleségére rontott, akinek

mindkét szemét kiszurta.

A dühöngő férfi ezután anyósára vetette magát, akin késével olyan súlyos sebeket ejtett, hogy az idős asszony pillanatok alatt elvérzett és meghalt. Nagy a gyilkosság után szobájába rohant, ahol a

mennyezetről aláfüggő lámpa horgára felakasztotta magát. Mire tettét felfedezték, már halott volt.

A hirtelen megzavarodott férfi, aki mindössze hat hete házasságba, esküvője után három napra már a tébolydéből került, mert az elmebaj félreismérhetetlen tünetei mutatkoztak rajta. Két hét múlva felesége saját felelősségére elvitte urát a tébolydéből. Azóta otthon élt, egészen mostanáig, amíg be nem következett a katasztrófa.

Nagyné, akinek férje mindkét szemét kiszurta, a halállal vívód k.

Dimitroff vádlott ismét részt vett a Lubbe-ügy tárgyalásán

Lipcse, október 17.

A Van der Lubbe-per mai tárgyalásán ismét megjelent Dimitroff, aki jobb hangulatban és jobb színben van és a mai nap folyamán állandóan jegyzeteket készít.

A lipcsei pernek egyébként hétfőn teljesen érdektelen napja volt, amit az is bizonyít, hogy a külföldi sajtótudósítók közül alig egy-néhányan jelentek meg.

Megérkezett a lengyel repülőraj Bukarestbe

Bukarest, október 17.

A lengyel repülőraj Reicho ezredes vezetésével hétfőn reggel elindult Románia felé. A lengyel repülők délelőtt 11 órakor a jasi repülőtérre érkeztek, ahonnan délután 2 órakor tovább startoltak Bukarest felé. A lengyel flotta délután 5 órakor landolt a bukaresti repülőtérre.

A külföldi repülők tiszteletére kedden nagyszabású ünnepségeket rendeznek.

Kolozsvár és Zsibó között felborult egy autóbusz

Bukarest, október 17.

Bukarestből kapjuk a jelentést, hogy hétfőn délután a 34. számú zilahi személyszállító gépkocsi, amely Kolozsvár és Zsibó között közlekedik rendszeresen, valami miatt felborult. Utasai valamennyien megsebesültek, közülük négyen súlyosabban.

Egy budapesti gyárosné rejtélyes öngyilkossága

Budapest, október 17.

Floris Frigyesné, született Korongi Mária, közismert csokoládé-gyáros felesége, aki kolozsvári származású, ma délután a Gizella-tér egyik cukrászdájának konyhájában gázzal megmérgezte magát.

Az öngyilkosság okait illetőleg a család úgy nyilatkozik, hogy el sem tudja képzelni, miért dobta el az asszony magát az életet, mert arra semmi oka nem volt.

Legújabb jelentés szerint Németországban megindult a „választási propaganda”. A müncheni művészház felavatásának ünnepségén ma maga Hitler szónokolt és kifejtette, hogy

Németország nem tűri tovább azt a jogtalanságot, ami vele történt és ezért lépett ki a Népszövetségből.

Elvették az ország becsületét, holott mi — mondotta Hitler — egy nép vagyunk és egy birodalom is akarunk lenni.

Németország gyönyörű gazdasági felépítettsége széthullik — mondotta tovább a kancellár — és egyre több és több réteg proletárizálódik.

Göbbels propaganda miniszter Kölnben beszélt és azt mondotta, hogy Németország annak ellenére, hogy a Népszövetségből kilépett, továbbra is békét akar. Az az elve, hogy senkit sem szabad megaláztatni, de mivel az országot megalázták, kénytelen volt a német birodalom a Népszövetségből kilépni.

— Elhagytuk a Népszövetséget, mert ott megaláztak és másodrendű nemzetként kezelték bennünket, holott mi a népek egyenranguságát követeljük.

Hamburgban huszezer ember tüntetett ezzel a jelszóval: „Békét, becsületet és egyenjogúságot”. A tüntető tömeghez a főpolgármester szólott, aki azt mondotta, hogy az az egység, amelyet a német népekben a sorsdöntő órákban tanusítottak, voltaképpen hűségnyilatkozat vezérei mellett.

Stettinben is nagy tüntetések voltak. Genfi jelentések szerint a hangulat lecsillapodóban van.

A politikusok egyáltalában nem mernek nyilatkozni, nehogy nyilatkozatukkal olajat öntsének a tüzre.

Genfben úgy látják, hogy az események Mussolini kezére játszóak a dolgok megoldásának lehetőségét. Mussolininek kéretlenül és akaratlanul békíteni kell és ez a béke sikerül is majd, mert nagy fegyver van a kezében.

Genf tisztán látja, hogy amennyiben közvetítő javaslatait el nem fogadják, úgy Mussolini ugyancsak bejelenti, hogy Olaszország is kilép a Népszövetségből, ami a nemzetek szövetségének kegyelem-dőfése volna.

Ide mutat a római sajtó állásfoglalása is. A római lapok ma délutánra már beszédesek lettek. Nyilván kormányutasításra arról kezdenek írni, hogy nem szabad elhamarkodottan Németország kilépése ügyében dönteni, mert ennek a döntésnek kihatásai igen veszedelmesek lehetnek.

Egyébként a genfi Népszövetség elnökei irodája ma este egyórai tanácskozás után elfogadta azt a válaszigyzéket, amely Genf a berlini kilépési nyilatkozatra küld. A jegyzék leszegi, hogy a német kormány abban a pillanatban hátrálta el a Népszövetségből való kilépését, amikor igen fontos kérdések frögtak szőnyegen. A leszerelési konferencia pillanatban ugyanis éppen a biztonsági garanciák mellett való fegyverkezési egyenjogúság kérdését tárgyalta, tehát azt a kérdést tárgyalta, amelynek megoldását éppen Németország követelte. Ezért a Népszövetség indokolatlannak találja Németország kilépését. Ezt a szöveget az elnökség elfogadta.

Henderson irta alá a választ és azt Neurathnak címzetten ma este külön kurír viszi Berlinbe.

ROSENBERG IS ANKARÁBA MEGY

Az új német külpolitikai orientációval kapcsolatban a diplomáciai karban jelentős változások történnék. Thermann danzigi főmegbízottat Buenos Airesbe helyezték át, viszont Rosenberg stockholmi követ (a tudósítás nem közli, vajjon ez a Rosenberg azonos-e Rosenberg Alfrédal) Ankarába megy.

Berlinben arról beszélnek, hogy vala-

GOGÁÉ A SZÓ:

„A román nép strukturájánál fogva a jobboldalra van predesztinálva” — jelentette ki Goga Octavian

Hitler és Mussolini, Maniu és az „Ember tragédiája” egyetlen beszélgetés tükrében

Marosvásárhely, október 17.

Az egyik marosvásárhelyi utcán, egy gyönyörű ház előtt autókusz tele paraszttal. A ház előtt egy ünneplő fekete ruhába öltözött intellektuel-csoport és néhány újságíró.

Ez a politika — állapíthatja meg magában a járókelő és nem is csallódik, mert ebben a pillanatban Goga Octavián várjuk a csúcspont költőpolitikusát, aki nem is várat sokáig magára.

Pár perc múlva, egy hosszú fekete autót siklik végig nyilegyenesen a marosvásárhelyi utcán és a ház előtt, ahol vártuk, a vezérkar székhelyénél, mosolyogva, frissen ugrik ki a kocsiból Goga Octavian, néhány pártíve kíséretében.

A parasztek hurráznak, a pártívek megilletődötten fognak kezét vele, Gogának, a udvarias politikusként mindegyikhez van pár szava, mindegyiket a nevével szólítja meg és családi állapotairól érdeklődik.

Nekünk is jut egy-két kedves udvariassági sablon az európai román politikai simulékony szótárából.

És egy meghívás egy rövid beszélgetésre, amit örömmel fogadunk el, mert Gogának valószínűleg lehetnek most mondanivalói.

Külföldi tanulmányut áll mögötte. Két fej, Mussolini és Hitler nyomta reá állítólag, a lapidatásokról szerinti, mentálitásuk belyegét. Programja a jobboldal — mondják ellenségei és barátai. Lássuk, mit hozhat fel mentésére.

A politikus elhelyezkedik a kényelmes dolgozószoba íróasztalánál és beszélni kezd:

— Szűk körű párttervezetletem jöttem — kezdi Goga a beszélgetést anélkül, hogy kérdeznék — Szászregényben, ahol a marosmegyei szervezetem elnökeivel találkoztam és beszélgetek velük. Ezentúl minden vasárnap ellátogatok valahova. Propagandantám következő állomásai: Tighina, Focșani, Craiova és aztán ismét Erdély. Balázsfalva.

— Ez az út... és a program?

— Programom, a szó százszázalékos értelmében, nincsen — jelenti ki Goga — ezen az utamon seregszemlét akarok tartani a híveim felett, azt akarom tudni, hogy hányan vagyunk, akik ezen az uton haladunk. Aztán fel is akarom világosítani a népet a jelenlegi helyzetről, most közvetlenül a kormánybuktás előtt.

A ceruza egy pillanatig megáll a fehér papíron, felnézünk.

Nem is kell kérdezni semmit, a szemekben ott van a kérdés, amelyre Goga rögtön, talán túlkészségesen válaszol.

— Igen — ne csodálkozzanak — ismétlem — „a kormánybuktás előtt”, mert véleményem szerint a jelenlegi kormánynak egészen rövid idő alatt mennie kell.

Egy nemzetipárti román újságíró kollegám idegesen jegyezi. Mi mosolygunk. Nekiünk mindegy.

És most már mi kérünk. Külföldi tapasztalatokat. Olaszország és Németország. Mussolini és Hitler.

És a válasz nem késik.

— Sok támadás ért azért, mert külföldön voltam, de megvigasztal az a tudat, hogy ezek a támadások alaptalanok.

Hogy egy sportkifejezéssel éljek, mint porfesszionista politikus mentem ki külföldre, hogy a szakma újításait tanulmányozzam.

— Európában ma hatalmas viharok tombolnak — hangzik nagy páthosszal és a kontinens ma olyan, mint egy óriási kísérleti laboratórium, amelyben gondolatok, rendszerek főnek és a politikusok izgatottan állják körül a lombikokat, hogy a mindent megoldó és opportunus politikai vegyi keletet megtalálják.

— Rómában és Berlinben voltam és mint ahogy a berlini lapoknak nyilatkoztam, sem fasiszta, sem nacionálszocialista nem vagyok — jelenti ki Goga energikusan.

— Ez a két irányzat teljesen lokális jellegű, amelyet nem lehet párhuzam nélkül a mi országunkba átültetni. Hogy lehetne például narancsot termelni a mi hegyeinkben. (Mintha ezt a nyilatkozatot Gömbös Gyulától is hallottuk volna.)

— A nemzetiszocializmus — magya-

rázza Goga — több pontjait a szocializmustól vette el, hogy a szociáldemokráciával szembeálljon és Hitler rendszere a gazdasági szocializmuson épül fel.

— En a külföldön tanult irányzatokat egy erős kritikai retorika szűrőjén keresztül és komoly vizsgálatot vettem őket alá. Az a részük, amely megállja a helyét minden viszonylatban, az a mi országunkra is alkalmazható és azt is veszem programomba, de a lokális vonatkozású jellegüket semmiesetre sem kölcsönözöm ki.

— Tagadhatatlan, — fejt ki tanait Goga, — hogy a kontinensen most két nagy áramlat van. Két nagy tábor áll egymással szemben, a bal és jobboldal. A középpontban, a 19-ik század régi liberalizmusa, agonizál.

— Ilyenformán természetes, a mi országunk sem állhat izoláltan ezektől az áramlatoktól és országunknak normális módon valamely irányban orientációt kell keresni.

— Ez az orientáció, szerintem a jobb-

oldal — robban a bomba Goga szavaiban.

— Szerintem a román nép strukturájánál fogva a jobboldalra van predesztinálva, mezőgazdasági főfoglalkozásánál fogva.

— A román nép a tulajdonjog elve mellett szigorúan kitartva, csak ezt az áramlatot követheti.

Erre a nagy ijedtségre jöhet egy indiszkrét kérdés.

Igaz-e, hogy Maniut, régi ellenfelét, taktikai okokból többé nem támadja, mert most ő is ellenzéke a kormánynak.

— Ez nem igaz — feleli Goga — nekem Maniuvál sohasem voltak személyi ellentéteim. En őt mindig csak elvi alapon kritizáltam és ezt most is teszem. A beszélgetési gyűlést követő banketten is beszéltem róla, de természetesen a legobjektívebb formában.

Két cáfolat következik kérdéseinkre. — Nem igaz, mondja Goga, a Lupta azon értesítése, hogy az erdélyi pártíveim elszakadással fenyegetnek, ha a jobboldali orientációt követem és nem igaz az sem, mintha a liberálisokkal folytatott volna pálmikor is fuzió tárgyalásokat. Mind a két hír lapkacsa.

— És az irodalom?

— Azt meg lehetetlen elhanyagoltam — mondja rezignáltan Goga. Kész van ugyan Madách „Ember tragédiája”-nak teljes román fordítása, amit 4900 verssorban csináltam meg. A darabot a bukaresti

ti Nemzeti Színház fogja a tél folyamán bemutatni. A színház főrendezője és az ősz folyamán felutaztunk Bécsbe, hogy az ottani előadás díszlettervei és rendezése alapján csináljuk meg a bukaresti bemutatót.

A hivatalos interjú befejeződött és magánbeszélgetés következik, amelyből kiderülnek egy-két kedves epizód.

A német nép nyugodtságára jellemző a következő eset:

Amíg nálunk, ha csak pár száz ember gyűl össze valahol, máris hangos éljenésekben és abcugolásokban robbannak ki a nép temperamentumánál fogva a véleménynyilvánítások, addig Berlinben egy nap, amikor ott voltam, azt figyeltem meg, hogy mintegy ötvenezer ember katonás fegyelmű és hangtalan felvonulását, a menet jobboldalán haladó vezetőket, állandóan aggódva arra figyelmeztették a népet, hogy a virággruppokat ne lépjenek le. Ez volt a legnagyobb problémájuk. Nálunk már régen összeverekedtek volna.

És végezetül azt is megtudom még Gogától, hogy Mussolini, aki öt Rómában háromszor fogadta, egy negyven méter hosszú teremben dolgozik, amelynek végén az egyetlen butoradarab: az íróasztal áll. Valóságos szinpadai effektust kelt, mikor Mussolini és vendége, a szoba két ellentétes végéről egymás felé közelednek és a terem közepén megállnak és szertartásosan üdvözlök egymást.

A beszélgetésre kiszabott idő letelt. Szedelőzködünk. A szoba tele van idegen fantomokkal: Mussolini, Hitler, a modern politika két furcsa apostola megtöltött árnyékával a szobát.

És a háttérben Goga, a költő-politikus. Aki most furcsán és diadalmasan mosolyog. Ő tudja miért.

Benczel Béla.

Miniszttertanács foglalkozott a csiki csendőrbatalításokkal

Szigoru utasítást kapott a csendőrszárnyparancsnokság. Páll Gábor dr. képviselő közbenjárásának az eredménye

Csikszereda, október 17.

A sorozatos csikmegyei csendőrbatalításokkal kapcsolatosan dr. Páll Gábor képviselő panasszal fordult a miniszttertanácshoz. Beadványában részletesen ismertette a tarthatatlan állapotokat, amelyek következtében naponta megsufolták és lealázzák az embert, éppen azok a közegek, melyeknek hivatása őrködni a közrend és nyagyonbiztonság felett.

Ugyálszik Bukarestben is megelégtelték a rend- és csendfenntartó közegek minősítetlenségét, mert a miniszttertanács Páll Gábor dr. képviselő megrázó beadványát másolatban azzal a szigorú utasítással látta át a csikszeredai csendőrszárnyparancsnoksághoz, hogy az eseteket azonnal vizsgálja ki, a bűnösöket szigorúan büntesse meg s a jövőre vonatkozóan mindent kövessen el a visszavonulás érdekében és a végzet munkáról közvetlen a miniszttertanácsnak tegyen jelentést.

A szigorú átirat vétele után Angheliescu szárnyparancsnok nyomban összehívott és kérésre Páll Gábor dr. képviselővel aki nyilatkozatában leszegedte, hogy az elmúlt kegyetlen dolgokat nem akarja bolygatni. Ő csak a jövőre nézve követel rendet. Azt akarja elérni, hogy a csendőrség emelkedjen hivatása magaslatára s ne bánjon kiveri kutya kint a székelkekkel.

Ezzel kapcsolatosan Páll Gábor dr. képviselő ezúton is felhívja azok figyelmét, akiket a csendőrség a jövőben bántalmazna, hogy az esetet, minden félelem nélkül, azonnal hozták tudomására, mert szigorú megtorlást fog követelni.

Orvosszakértő, aki hajlandó magát a bíróság előtt felakasztani

Nicolaescu ügyvéd kinos vergődése a bíróság előtt

Bukarest, október 17.

A kétfős nőgyilkossággal vádolt bukaresti ügyvéd, Nicolaescu perének a tárgyalása egyre izgalmasabbá válik. Jelentettük, hogy az ügyvéd, aki a vizsgálat ideje alatt többször beismerő vallomást tett, a bíróság előtt minden megelőző vallomását visszavonta és kijelentette, hogy teljesen ártatlan. Beismerő vallomásait, állításait, kényszer alatt tette, mert először a rendőrségen, aztán a vizsgálóbíró előtt is bántalmazták.

A szombat délutáni tárgyalás a borzalomig fejlesztette a hallgatóság, sőt az esküdtek értehető izgatottságát is. Az orvosszakértőket hallgatták ki, s ezek között Minovic tanárt is, aki a boncolás során lefejtette az egyik áldozat nyakbőrét és azt vegyi uton annyira preparálta, hogy a kötéllel okozott fojtogatás nyomai még ma is pontosan kivehetők.

A preparált nyakbőrt bemutatta a bíróságnak és az esküdteknek is.

Elmagyarázta, hogy a fojtogatás hat kört és három csomószerű nyomot hagyott a nyak hátsó részén. Ez kétségkívül bizonyíték a gyilkosság mellett.

Az orvosszakértő véleményének ellensúlyozására vallott drámai módon Nicolaescu dr., a vádlott testvére. Azt fejtette, hogy a ha-

lál nem áll be azonnal önakasztás esetén s így az öngyilkosnak lehet ideje még arra, hogy vergődésével többszörös nyomot idézzon elő a nyakán.

A doktor aztán kötelet húzott ki a zsebéből s kijelentette, hogy kész a bíróság előtt felakasztani magát azért, hogy minden kétséget kizáró bizonyítékot nyújtson, öngyilkosság esetén is maradhatnak olyan nyomok a nyakon, mint amilyeneket az orvosszakértő bemutatott.

Izgalmas volt Romanescu fogházi orvosnak tanuként való kihallgatása is. Az orvos kijelentette, hogy neki volt kötelessége megfigyelni a vádlottat s így szemtanúja volt, hogy Nicolaescu ügyvéd naplót írt a fogházban. És ebben a naplóban, amit sikerült megszerezni, nyíltan bevallja a gyilkosságot, illetőleg leírja, hogy miként ölte meg saját kezével mind a két nőt. A naplóban kétféle bejegyzés van. Nicolaescu először ceruzával azt írta, hogy megfojtotta Olympia asszonyt, aztán pedig leütötte Boteanu Ecaterinát. Később tintával javította, az igazságnak megfelelően: először az öregasszonnyal végzett s aztán ütötte le volt feleségét, Olympia asszonyt.

A fogházorvos vallomása vergődő védekezésre szorítja a vádlottat. Beismeri, hogy a

raplót ő írta, de újra csak a kényszerrel megegyezik. Aztán arról panaszkodik, hogy a naplót erőszakkal tépték ki megbilincselte kezéből. A bírónak arra a kérdésre, hogy hogyan tudott írni, ha bilincsben voltak a kezai zavartan dadog.

A védő is kétségbeesett erőfeszítéseket fejt ki, hogy az öngyilkosság tényét valószínű tegye, a fogházorvos vallomása azonban valószínűleg döntően megpecsételte Nicolaescu sorsát.

A Fronius likörgyár bűnügye, amely felmentéssel végződött

Marosvásárhely, október 17.

A múlt év februárjában nagy feltűnést keltett egy bűnvádi feljelentés Marosvásárhelyen, amelyet a Kohn Márton szeszgyár adott be a jól ismert nagyszesebri Fronius likörgyár ellen.

A feljelentés szerint a nagyszesebri likörgyár alig pár héttel kényszerre gyártott ki kérelme előtt rendelt szeszt a marosvásárhelyi cégtől kétszáz ezer lej értékben, holott tudnia kellett volna már akkor, hogy kényszerre gyártott fog kényszerre gyártott cég rosszhiszeműsége miatt vádolta meg ennél fogva a Fronius likörgyárat.

A marosvásárhelyi törvényszék tárgyalásán a Fronius-cég jogi képviselője kimutatta, hogy a kényszerre gyártott kérelem váratlanul, egy nagyszesebri bank teljesíthetetlen követelése miatt következett be, tehát a gyár eljárása semmiképpen sem lehetett rosszhiszeműsége egyidejűleg pedig bebizonyítást nyert, hogy a gyár a kérdéses összeget már régen kifizette a marosvásárhelyi cégnél.

Ilyenformán az ügyész hivatalból felmentést kért, míg a magánvádló is visszavonta a vádat. A törvényszék felmentette a Fronius-gyárat a rosszhiszeműség és család vádjai és következménye alól. Az ítélet jogerős.

Imrédy magyar pénzügyminiszter és felesége autóbaleset érte

Budapest, október 17.

Imrédy magyar pénzügyminiszter felesége társaságában vasárnap Jászberényben autóbaleset érte. A gépkocsit a sikos országút hírtelen megcsúszott, majd megfordult tengelye körül és az utcséli meredek árokba zuhant. Az árok alja szerencsére nem volt szöszterű bokrokkal és így az autóbaleset sem járt súlyosabb következményekkel. Imrédy kezén és lábán szenvedett könnyebb természetű sérüléseket, míg a pénzügyminiszter baj nélkül uszta meg a balesetet.

Florescu volt igazságügy-miniszter Brassóban

Brassó, október 17

Mozgalmas napja volt vasárnap a liberális-demokrata pártnak. Délután öt órakor ugyanis Brassóba érkezett I. Th. Florescu volt igazságügyi miniszter a liberális demokraták vezére.

A pártvezért az állomáson Zamfirescu táblai tanácselnök, Bleahu dr. közjegyző és Cheris dr. ügyvéddel az élen politikai híveinek nagy tömege fogadta. Az érkező politikusnak virágcsokrot nyújtottak át, majd a Fekete-utca 45 szám alatt levő pártklubba hajtottak, ahol fontos politikai megbeszéléseket folytattak.

A klubban megtartott politikai értekezleten a volt liberális igazságügyminiszter brassói hívein kívül a közéleti körök vidéki tagozatainak fejei is résztvettek. Florescu pártelnök az egybegyűlt hívek előtt nagy expozé tartott a belpolitikai helyzetéről és hangsúlyozta, hogy a kormány rövidesen megbukik. Azt, hogy ki jön uralomra, még nem lehet tudni. Majd utasította a vidéki tagozatok elnökeit, hogy a falvakon fokozzák a párt-propagandát.

A megbeszélés után Florescu melegen hangú táviratot küldött az uralkodónak sok szerencsét kívánva születésnapja alkalmából.

Új üzletnyitási engedélyek

Brassó, október 17.

Ismeretes a közegészségügyi minisztérium azon rendelete, melynek értelmében egyetlen egy újonnan megnyitott üzlethelyiséget sem lehet a céljának átadni addig, amíg a közegészségügyi bizottság felül nem vizsgálta és meg nem állapította azt, hogy a felülvizsgált üzlethelyiségek egészségügyileg megfelelőek-e. A brassói közegészségügyi bizottság legutóbbi ülésén a következő felülvizsgált üzlethelyiségeknek adott működési engedélyt: Trutsch Mihály fahéj- és gyümölcsüzem, Rozsnyó. A zernesti cellulóze gyár kintája. Poteca Anna fűszeres és temetkezési vállalkozó, Zajzon. Moise Anna zöldség- és gyümölcskereskedő, Bácsfalva. Tătaru Miklós autógazdász, Törösvár. Gh. I. Urzică tejüzlet, Felsőmoec. I. Băicoiu tejüzlet, Alsómoec. Tüzes Sándor méhésztárs, Križba. Molnár Paula fűszer, korcsma, Pürkerez. Gh. Ghiu tejüzlet, Reinhold Franz pékség, Hosszafalu. Bordás József fodrász, Hosszafalu. Ioan Niculescu vendéglős, Törösvár. „Tifan”, Rozsnyó. N. O. Băță zöldség- gyümölcskereskedő, Zernest. Kloos Frigyes fűszeres, Botfalva. Manescu Manole fűszeres, Pürkerez. I. Ciocoiu vendéglős, Rozsnyó. „Hangya” fűszerkereskedés és korcsma, Keresztvár. Ioan Visoiu szódavígyár, Zernest. Berter Arnold borkereskedés és ügynökség, Feketehalom. Partemie Căproiu korcsma, Keresztényfalva. Grün Katalin fűszeres, Keresztényfalva. Müll Paula lakatosműhely, Feketehalom. Streiter János liszt- és terménykereskedés, Apáca. Dumitru Agiu terménykereskedés, Bodzaforuló. Achin Roita termény és sóáruda, Bodzaforuló. Erdélyi András fűszeres, Pürkerez. Olescher János pékség, Csernátfalu. Sbărcea Const. lakatos, Bodzaforuló. V. Georgescu vendéglős, Rozsnyó.

A brassói fodrászok

az Ipartestület helyiségében kedden este egyegyed 9 órakor közgyűlést tartanak. A közgyűlés egy órai várakozás után a tagok számára való tekintet nélkül határozatképes.

Árlejtések

Pürkerez község előjárósága 1933. november 4-én délelőtti 9 órakor a közsegházán tartandó nyilvános árlejtésen 1934. január 1-től 1937. március 31-ig terjedő időre bérbe adja a község tulajdonát képező mézskötelepet. Kikiáltási ár évi 10.000 lej. Óvadék a kikiáltási összegnek tíz százaléka.

Pürkerez község előjárósága 1933. november 11-én délelőtti 9 órakor a közsegházán tartandó nyilvános árlejtésen 1934. április 31-től 1937. március 31-ig terjedő időre bérbe adja a község tulajdonát képező szántóföldeket és legelőket.

Prázmár község előjárósága 1933. október 20-án délután 4 órakor a közsegházán tartandó nyilvános árlejtésen eladja a község tulajdonát képező két darab Simmenthal bika és három darab kandisznót.

Prázmár község előjárósága 1933. október 20-án délután 3 órakor tartandó nyilvános árlejtésen 30.000 kg. szénát, 10.000 kg. árpát 10.000 kg. zabot és 2000 kg. szalmát vásárol.

Botfalva község előjárósága 1933. november 4-én délután 2 órakor a közsegházán tartandó nyilvános árlejtésen 1934. január 1-től 1936. december 31-ig terjedő időre bérbe adja

a község tulajdonát képező 215 számú „Három tölgy” és 51. számú „Kantin” nevet viselő korcsmákat, az italmérési engedéllyel egyetemben. Az első korcsma kikiáltási ára 80.000, míg a másodiké 40.000 lej. Óvadék a kikiáltási ár 10 százaléka.

Pürkerez község előjárósága 1933. október 21-én tartandó nyilvános árlejtésen eladja a község tulajdonát képező „Valea Dălgăului” erdőben levő 20 kis parcella fenyőfát. A kikiáltási ár 50 lej köbméterenként. Óvadék az összeg tíz százaléka.

Apáca község előjárósága 1933. október 25-én délelőtti 10 órakor a közsegházán tartandó nyilvános árlejtésen bérbe adja 1934. január 1-től 1936. december 31-ig terjedő időre a község tulajdonát képező „Curia” és „Gát” neveket viselő korcsmákat. A „Curia” községi korcsma kikiáltási ára 44.000 lej, míg a „Gát” községi korcsmáé 18.250 lej. Az óvadék a kikiáltási összeg tíz százaléka.

Pürkerez község előjárósága 1933. november 4-én délelőtti 10 órakor a közsegházán tartandó árlejtésen 1934. január 1-től 1937. március 31-ig terjedő időpontra bérbe adja a halászlé jogot. Kikiáltási ár évi 1000 lej. Óvadék 10 százalék.

Prázmár község előjárósága 1933. október 20-án tartandó nyilvános árlejtésen eladásra ajánlja a 485. és 2046. telekkönyvi számmal ellátott ingatlanokat.

Prázmár község előjárósága tudatja, hogy a község hivatalánál üresedésben van egy II. osztályú hivatalnok állás. A kellően felszerelt kérvényeket október 20-ig kell a községi előjáróság címére beküldeni.

Károly király Brassóban

Ünnepségek az uralkodó születésnapja alkalmából

Brassó, október 17

Nagyezabásu katonai ünnepségek színhelye volt vasárnap Brassó. Az ünnepségek nivóját emelte az, hogy Károly király is részt vett azokon.

Az uralkodó vasárnap délelőtti tíz órakor érkezett meg Szinajából. Autón jött Brassóba. Hohenzollern Sándor főherceg kíséretében. Tudvalevőleg a főherceg tiszteletbeli parancsnoka a Brassóban székelő hegyi vadászszázalósnak. Az uralkodót és a főherceget a hegyivadászok kaszárnyájában a díszbeöltözött zászlóalj várta, amely tiszteltgette a magas parancsnokok előtt.

A tisztelő felvonulások után a kaszárnyában bankett volt, amelyen elsőnek Todicescu tábornok, az összes hegyivadász ezredek főparancsnoka üdvözölte a vendégeket. A felköszöntőre Károly király válaszolt és meghatva beszélt arról, hogy a katonai nevelést, amely fiatalokának és életének egy darabját jelenti, a hegyi-

vadászok sorai között nyerte el.

A bankett után az uralkodó a Hohenzollern-dinasztia 15 érdemrendjét osztotta szét. Az érdemrendekből ötöt tisztelt, tizet pedig altisztek kaptak.

Az uralkodó az ünnepségek után elhagyta Brassót és visszautazott Szinajába.

Itt említjük meg, hogy hétfőn volt II. Károly király negyvenéves születésnapja. Ebből az alkalomból Brassóban is nagy ünnepségeket rendeztek. Az egész várost fellobogózták, az állami, községi és megyei hivatalok pedig szüneteltek. Délelőtti a főtéri templomban istentisztelet volt, amelyen a uralkodó egészségéért fohászokdtek. A déli órákban a helyőrség tisztjeinek az élen díszfelvonulás volt a Főtéren. A csapattestek Florescu tábornak, az ötödik hadtest parancsnoka, Căteanu György vármegyei prefektus, Voicu Cornél dr. polgármester, valamint a többi helyi hatóságok fejei előtt vonultak fel.

A brassói nyugdíjas vasutasok akciója

Brassó, október 17

A nyugdíjasoknak régi panaszuk, hogy pontatlanul kapják meg járandóságukat. Ez a súlyos sérelem a nyugdíjasok egyes kategóriáit arra kényszerítette, hogy külön utakon próbálják nyugdíjjárandóságukat pontos folyósítását biztosítani.

Az első, akik ilyen irányban lépéseket tettek, a vasuti nyugdíjasok. Bukarestben, a nyugdíjas vasutasok körében néhány nappal ezelőtt mozgalom indult, hogy ezt a kategóriát a jövőben különítsék el a pénzügyminisztériumtól. A mozgalom pontosabb célja az, hogy

a vasuti nyugdíjasok a jövőben ne a pénzügyigazgatóságoktól, hanem a vasuti munkáspénztártól (Cassa Muncii CFR) vehessék fel nyugdíjjárandóságukat.

A Bukarestből kiindult mozgalomhoz, a brassói vasuti nyugdíjasok is csatlakoztak. A brassói vasuti nyugdíjasok szövetségének vezetői az utóbbi napokban több értekezletet tartottak, amelyeken megállapították, hogy ez volna az egyetlen mód, amely a nyugdíjas vasutasokat mentse a pontatlan kifizetésekkel járó izgalmaktól. Tudvalevőleg a vasuti munkáspénztár minden más állami intézménytől független, ugynevezett autonóm intézmény, amelynek saját költségvetése van és így bármikor rendelkezhetik a nyugdíjak kifizetéséhez szükséges összegekkel. Nem kell bevárni, amíg az adók és egyéb illetékek befolyának, mint a pénzügyminisztérium hatáskörébe tartozó nyugdíjasoknak, mert a külön kasszával rendelkező vasuti munkáspénztár bármikor fizetni tud.

A vasuti nyugdíjasoknak a kifizetés

módzatai miatt is panaszkodnak. Ugyanis órákon keresztül kénytelenek dideregve ácsorogni a pénzügyigazgatóságok előtt mert olyan sokan vannak, hogy órák telnek el, amíg egyesekre sor kerülhet a kifizetésnél. Ez a helyzet azonnal megszűnne, ha a vasuti munkáspénztár folyósítaná a nyugdíjakat annál is inkább, mert a vasutasok tulajdonképpen ennek az intézménynek fizetik nyugdíjilletékeiket addig, amíg aktív szolgálatot teljesítenek.

A mozgalom tehát komoly formákat öltött és valószínű, hogy sikerre fog vezetni, mert, bukaresti értesülések szerint, az illetékes vezető körök a vasuti nyugdíjasok javaslatát kedvezően fogadták.

A nyugdíjas vasutasok helyi egyesületének vezetői elhatározták, hogy október 19-én csütörtökön, gyűlést tartanak a főtéri tanácsház nagytermében. Ezen a gyűlésen megtárgyalják majd az akció módzatait és minden valószínűség szerint memorandumban közlik a kormány-nal és a vasutügyi vezérigazgatósággal követeléseiket.

A ref. Nőszövetség derestyei-uti teadélutánja

A Brassói Ref. Nőszövetség mozgókönyv Derestyei-uti csoportja vasárnap délután 4 órakor szépen sikerült tea-délután tartott a Gál Zoltán-féle nagytermében. A műsort egyházi ének és ima vezette be, ezután szavaltatok és énekszámok szórakoztatták a nagy termet teljesen megtöltő közönséget. Szavallataikkal

kittüntek: Gál Ferenc, Szabó Irmuska, Gál Erzsike, Visnovszky Erzsike. szép énekével nagy tetszést aratott Bálint Lili. Előadást Szele Béla dr. tartott a magyar nők kötelességeiről. A záróbeszédet Csia Pál ref. lelkész mondta. A minden tekintetben fényesen sikerült tea-délután háziasszonyi tisztét özv. Zeimesz Mihályné, Szikszay Béláné, Bodó Jánosné, Visnovszky Adolfné, Tódor Jánosné, Szép Sándorné és Nagy Erzsike töltötték be.

SZÖVETET

kizárólag megbízható cégnél szabad vásárolni!

Ezer és ezer vevőt szolgáltunk ki már eddig és valamennyi teljes mértékben meg volt elégedve!

Tegyen egy kísérletet! A jövőben csak tőlünk fog vásárolni!

VESTIS

BRASSÓ, LENSOR 22

Kérdezzen meg valakit, aki már viselt „VESTIS”-szövetet!

Szabadlábba helyezték a város-házi kasszafurásba belekevert soffőrt

A városi házi kasszafurás alkalmával, mint emlékeztetés, a rendőrség letartóztatta Trüb. wasser Gyula brassói soffőrt, mert a hatóságok megállapították, hogy Codaia Octávián, a kasszafurás még akkor szabadon járó testese, Trübwasser autóján hagyta el Brassót. A soffőr, aki a 918. számú jelzést viselő taxiautót vezet, letartóztatása után minden kertelés nélkül elmondotta, hogy a kasszafurás éjszakáján kit vitt Brassóból Ploestibe, anélkül, hogy utasának nevét tudta volna. A soffőr utbaigazításai alapján a rendőrség aztán letartóztatta a tényleges tettest. Codaia Octávián, a kasszafurás testese, letartóztatása alkalmával azt állította, hogy a soffőrnél az utért, valamint a hallgatásért tizenkilencezer lejűt adott. Ezzel szemben Trübwasser Gyula a vizsgálat során mindvégig ártatlanságát hangoztatta és kijelentette, hogy az egész kasszafurásról mit sem tudott. A betörő, akit nem ismert, az állomáson bérelte azzal, hogy Ploestibe vigye. Az utért a rendes tarifát fizette neki. Megállapították, hogy Trübwasser nem volt büntetve Codaia Octáviának. Erre való tekintettel az ügyesség tegnap elrendelte Trübwasser szabadlábba helyezését. A soffőr betegesen hagyta el az ügyességi fogházat.

A vasárnapi hegyi motorkerékpárverseny győztese Martini lett

Brassó, október 17.

Vasárnap, szépszámu közönség jelenlétében tartotta meg a Coronensis Motor Club 1953. évi hegyi motorkerékpárversenyét a pojanai szerpentin uton. Az idő nagyon kedvezett a szépen sikerült versenynek, amelyet a favorit Martini nyert meg 500 köbcentiméteres AJS versenygéppel. Ezzel a versennyel Martini, aki csak 6 másodperccel maradt mögötte az eddigi rekordnak, megnyerte a Kloos-serleget. A hegyi verseny részletes eredményei a következők:

1. Martini 500-as AJS 4 perc 26 mp.
2. Turmush 1200-as oldalkocsis Harley 4 perc 35 mp.
3. Rautenstrauch 500-as Ariel 4 perc 35.8 mp.
4. László 250-es Ariel 4 perc 57.2 mp.
5. Bauschenberger 500-as BMW 4 perc 58 mp.
6. Turmush 1200-as Harley 4 perc 58 mp.
7. Mühlbacher 1200-as oldalkocsis Harley 4 perc 59.3 mp.
8. Knall 750-es Indian 5 perc 12 mp.

—BAL A „SAVOY”-ban. (Sajtóbemutató a brassói Astra-mozgóban.) Miközben a világhírű Fratellini bohóc-trió mulatságos műsorszámmal szórakoztatja a Savoy-Hotel egyik fényes termében összegyűlt mondén közönséget, a szálloda irodájában revolverlövés dördült el és egy ismeretlen férfi, aki alkalmaztatás végett kereste fel az igazgatót, véresen, holtan bukik a földre. Az igazgató kisiet a szobából, hogy a szálloda detektívjét a váratlan öngyilkosságról értesítse. Amikor visszatér, a „halott” már nincs a szobában, sőt a safe-ben rejlő értékek is eltűntek. Ezzel a jelenettel kezdődik a brassói Astra-mozgó legújabb filmje, a melyben egymást érik az izgalmas és érdekes jelenetek. A film keretén belül a páratlan népszerűségű Fratellini fivérek, a nevetetés világhírű mesterei is fellépnek, akik minden gesztusukkal haragot nevetést váltanak ki a közönségből. A főszerepeket Alfred Abel, Olga Csehova és Max Adalbert játsszák, de jelentős szerepe van Alfred Braunnak is, aki egy úgynevezett „szárguldo riportert” személyesít meg. A szerzőlőtt érdekes, vérbeli slágerekkel teletűzdelt filmet keddtől kezdődőleg vetíti a brassói Astra-mozgó.

ÜZLETÁTHELYEZÉS! Cipőraktáramat

Áthelyeztem a fővárosi Sparkassa épületébe. Raktáron tartok mindennemű saját készítésű cipőket. Mértékutáni megrendelések legutolsó dívat után gyorsan és pontosan készíttetnek. Javításokat még ugyanaz nap eszközölünk. Az őszi vásárra bejövő vidéki vevőimet kérem, látogassanak meg minden vételköltséget nélkülül új helyiségemben.

Szűk árak! Pontos kiszolgálás!
A Központi Hiteliroda tagja.

Dánér Lajos
cipőüzeme

Negyedmillió sikkasztás a brassói Schmoll-gyárban

Brassó, október 17.

A brassói ügyészség napok óta nagyarányú sikkasztás ügyében folytat vizsgálatot. A brassói Schmoll cipőgyár igazgatója néhány nappal ezelőtt bünvádi feljelentést tett Reibel Károly utazó ellen, aki — az igazgató állítása szerint nagyobb összeget sikkasztott.

A feljelentésből kitűnik, hogy Reibel Károly, aki segesvári illetőségű és családjával együtt ott lakik, kilenc éve van a gyár szolgálatában.

Az utóbbi hetekben elszámolásai állandóan kimaradtak. Átvizgálták Reibel üzleti számláját és akkor kiderült, hogy

az utazó rövid néhány hét leforgása alatt több mint negyedmillió lejű sikkasztott a rábízott pénzekből.

A brassói ügyészségen Radu Pascu főügyész vezette le a vizsgálatot. Reibel Károly szombaton érkezett Brassóba országos turájáról és megérkezése után az ügyészség rendeletére letartóztatták.

Kihallgatása során Reibel eleinte nem akarta megmondani, hogy mire kellett a negyedmillió lej, később meggondolta magát és előadta, hogy házat építtetett magának Segeşváron. Az építkezések fedezésére kölcsönt vett fel, amelynek kamatait csak úgy tudta kifizetni, ha sikkaszt.

A brassói tanoncotthon ünnepélyes felavatása két miniszter jelenlétében

Brassó, október 17.

Hétfőn délután fél 6 órakor történt meg díszes keretek között a brassói tanoncok Deresteyi-utján új otthonának ünnepélyes felavatása. A felavatási ünnepség D. R. Joanitescu munkaügyi miniszter és Voicu Nitescu földművelésügyi miniszter jelenlétében történt meg. Brassó város részéről megjelent Voicu Cornél dr. polgármester, Cutaanu prefektus, Voinea rendőrkészvezető, azonkívül a város minden számottevő kereskedő- és iparos-embere, a brassói iskolák tanári kara teljes egészében megjelent az ünnepségen. A miniszterek fél hat órakor érkeztek meg a felavatandó épület elé, ahol a város zenekara fogadta őket. A tanoncotthon feloldásgazott nagy termében Debu dr. szenátor és Hodárnă, esperes istentiszteletet tartottak. Az istentisztelet után elhangzottak az üdvözlő beszédek. Debu dr. szenátor beszéde után Voicu Cornél dr. polgármester üdvözlötte a minisztereket és beszédében kimutatta a tanonciskola nagy jelentőségét az új munkásgeneráció erkölcsi nevelésében. A polgármester kimutatta Voicu Nitescu és D. R. Joanitescu miniszterek érdemeit az új otthon felépítésében. A polgármester után Hesshaimer a kereskedelmi kamara, Bagoly János a munkástársadalom közszónetét hozta el a tanoncotthon megalkotójának.

Bagoly beszédében kijelentette, hogy a munkaügyi miniszternek még egy nagy kötelessége van a munkásokkal szemben és pedig az, hogy a mindinkább szaporodó munkanélkülieket segítse. Samuilă a bukaresti munkakamara elnökének beszéde után Joanitescu miniszter emelkedik szólásra. A miniszter beszéde-

ben elmondja, hogy a felavatott tanoncotthon, iskola és munkásfürdő is egyuttal. Az új tanoncotthonnak az a hivatása, hogy tanult munkást neveljen, hogy hasznos, felhasználható elemet gyurjon az eddig olyannyira elhanyagolt és magára hagyott inasból. Eddig az inas a gép egyik foganytyuja volt csak, ezután ön tudatos, felkészült munkás lesz a felszabadult inasból. A miniszterium nagyon nehéz és komoly munkát folytat az inas-kérdés megoldásáért.

Alig avatták fel a bukaresti tanoncotthon, máris a brassói következett, két nap múlva a piatraneamfi inasotthon kerül felavatásra. 12 új otthon vár felavatásra. Többek között a marosvásárhelyi, husi, vaslui, tecuci inasotthonok.

A brassói iparnak és kereskedelemnek multja van és ehhez a multhoz Brassó hű marad. Az új inasotthon nemzetiség és vallás nélkül szolgál mindenkit. Csak arra kéri a brassói kisebbségeket, hogy ugyanilyen pártatlanul viselkedjenek ők is a románokkal szemben. A munkaügyi minisztériumnak az a célja, hogy összeegyeztesse a tőke és a munkásság érdekeit. Megértő munkaadót és felkészült, tanult munkást akarunk Romániában. Köszönetet mond egy a brassói munkaadóknak, mint a munkásoknak, hogy hozzájárultak az új inasotthon felépítéséhez. A miniszter beszéde után felszentelték az otthon termeit. A felavatási ünnepség este bankettel zárult.

Az ügyel kapcsolatban jegyzőkönyveket vettek föl s ezeket a belügyminisztérium átteszi a külügyminisztériumhoz, hogy az tegye meg a szükséges lépéseket Bulgáriában a támadók kinyomozása és a támadás megtorlása érdekében.

Szétverték egy bécsi náci-összejevetelt

Bécs, október 17

Az osztrák főváros Simering nevű elővárosában súlyos összecsapás zajlott le vasárnap a náci és a rendőrök között, a melynek során náci-részből 27 sebesülés történt.

A náci bécsi Munkásotthonuk egyéves fennállása alkalmából emlékünnepet akartak rendezni. Az ünnepség megtartását a hatóságok, arra való hivatkozással, hogy a Munkásotthon előtt megelőző nap két munkást agyonverték, betiltották. A náci a tilalom ellenére is felvonultak, mire a rendőrök is a helyszínre siettek. Minthogy az egybegyűltek nem mutattak hajlandóságot a távozásra, a rendőrök igénybevételek gummibotjait és a tömeget szétzavarták.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy

Popovics Ferenc
fodrászüzletét

Hirscher-u. 20 szám alatt

október hó 12-étől átvettém

Elsőrendű személynézetemmel a t. női és férfi vendégek legkényesebb igényeit is kielégíthetem.

Méltányos árak! Bérletnél rendkívül kedvező feltételek.

Szíves pártfogást kér

Filipánits Lajos
fodrász.

Tekézősport

A brassói csapatok között szeptember 22-től, október 12-ig lefolyt bajnoki mérkőzések eredményei a következők:

Unirea 1229, Vig Barát 1200, KTE 1059, Cipészek 1054, Viforul 1030, IAR 1024, Gloria 1015, Székelyek 980, Testvérségek 958 pont. Az 1953 évre tehát az Unirea lett a bajnokcsapat. A bajnoki diplomát valamint az érmekeket folyó hó 22-én adják át ünnepélyesen a győztescsapatnak a Jonescu-pályán.

Ezen a mérkőzésen küzdött 108 játékos kidobott 6480 golyót és leütött 9549 bábót. Az Unirea szereplése dicsőreget érdemel, amennyiben az utolsó fordulóban 345 pontot ért el, vagyis két ponttal felülmúlta az eddigi 343 pont országos rekordot.

Primăria Municipiului Braşov
No. 26.274—1953
Serv. Economic.

PÁLYÁZATI HIRDETMEŒY

Brassó törvényhatósági város polgármesteri hivatala ezennel román állampolgársággal bíró építő mérnökök részére pályázatot hirdet az úgynevezett „Sprengelvak” környékének átalakítására vonatkozó terv elkészítése céljából amely sportpályákra, strandfürdő és vízisportra alkalmas népligetet foglaljon magában. A három legjobb tervért 20, 15 és 10 ezer lejtékű jutalomdíjak vannak kitűzve.

A helyrajzok, fényképek és a közelebi felvilágosítások a városi üzemekre vonatkozó ügyosztályban kaphatók.

A tervek a polgármesteri hivatalnál 1953. évi november 16-án d. e. 10 óráig a névelítése nélkül, jellege alatt nyújtandók be.

Brasov, 1953 október 9.
Primar: Secretar General
Dr. C. Voicu mp. Socaciuc

A vásárlásnál

vigyázzon a pénzére

Beesületes kiszolgálás a legjobb reklám!!!	Lej
Tenisz flanel - - - - -	19
Egyszerű vagy mintás flanel - - - - -	29
Pizsama-flanel - - - - -	39
Valódi scotflanel - - - - -	39
Nagyvirágos flanel - - - - -	49
Divattwed - - - - -	55
Egyszínű gyapotszövet - - - - -	95
Gyapjú-kascha - - - - -	125
Kabát-szövet - - - - -	125
Divatkarakül minden színben - - - - -	350

Crep de chine 66 40 színben LEJ

Cérna zephir - - - - -	19
Ingzephir - - - - -	24
Prima zephir - - - - -	29
Divating-zephir - - - - -	33
Ing-oxford - - - - -	49
Ing-pouplin - - - - -	49
Fehérnemű tuszor - - - - -	39
Naturvászón - - - - -	14
Naturel-vászón - - - - -	20
Fehérnemű vászón - - - - -	25
Alsólepedő-vászón - - - - -	49
Paplanlepedő-vászón - - - - -	98
Kész paplan - - - - -	350
Kelengye paplan - - - - -	550
3 részes kész matrác - - - - -	480
Hárisonyák, zoknik, sálak és még sok más cikk.	

KERTÉSZ TESTVÉREK

utóda cégénél, Kapu-utca 26.

Mi lesz a hathónapos moratórium letelte után

Megalakult az adósok egységfrontja

Sulyos támadások a kormány ellen

Bukarest, október 17.

Vasárnap, október 15-én lejárt az adósságrendező törvényekben biztosított hathónapos moratórium. Ezt a napot, a legutolsót, az ugynevezett Tulajdonvédő Liga, amely ma már az adósok valamennyi csoportját magában egyesíti, mérges tiltakozásra használta fel a kormány ellen és a moratórium megszüntetésének terve ellen.

A gyűlés, amelynek a rendezők országos címet adtak, valóban nagyszabású volt és valóban országos is volt, mert mind a hetven megye elküldött képviselőit. Az elnöki teendőket Antonescu egyetemi tanár látta el, aki a konverziós kérdések felmerülése óta állandó és elkeseredett harcot folytat az adósok érdekében.

A gyűlés felszólalói valamennyien meggyeztek abban, hogy az adósok helyzete a moratórium felfüggesztésével katasztrofálissá válik és hogy remény sincs a jelenlegi kormány jóakarata. Az egyik kiküldött, Filotti, elmesélte, hogy fennjárt Mironescunál, aki kijelentette neki, hogy

a moratóriumot meghosszabbítani nem lehet, mert az ország nem mehet az egyik törvényen kívüli állapotból a másikba.

Joachimovici kiküldött azt fejtegette, hogy miért fizessenek a magánosok, amikor az állam maga sem fizeti a szállítóit, nyugdíjasait, hitelezőit. Az adósoknak, — mondotta — magától a királytól kell kérniük, hogy cserélje ki ezt a kormányt olyannal, amely a mai nyomorúságos helyzetet segíteni tud, mert ez a kormány a nép javainak elárverezését csak sulyosítja a már amugyis végzetes bajt. A kormányt Skoda-kormányának nevezte és az ország közvéleményének a nevében követelte, hogy távozzék a helyéről. A caracali Teodoru asszony nagy megdöbbenéssel közölte, hogy tapasztalatai szerint a papok közül is akadnak sokan, akik kamatokra adtak ki pénzt és az ország népének „nyuzói” sorába állottak.

A felszólalásokat Antonescu elnök zárta le hatalmas beszéddel. Kijelentette, hogy amennyiben a kormány nem tudja megoldani az adósságrendezés kérdését becsületesen és mindenkire nézve kielégítően, úgy az ország menthetetlenül a katasztrofa felé halad.

Antonescu beszéde után a vidéki küldöttek megfogadták, hogy addig nem hagyják el Bukarestet, amíg ezt a kérdést a kormány megnyugtatóan el nem intézi és aztán az alábbi határozati javaslatot szavazták meg.

„Ebben a pillanatban, amikor a hathónapos moratórium lejár, az egész ország területén megkezdődnek a kényszerű végrehajtások és a termelő tömegeket megfosztják vagyonszünetől olyan hitelezők javára, akik az elmúlt hat hónap alatt mindennemű kiegyezéssel szemben a legnagyobb rosszsindulattal tanúsították.

A Tulajdonvédő Liga mai kongresszusán, amelyen az ország összes megyéinek kiküldöttjei megjelentek, megalakult az összes adós-rétegek egységfrontja. Ez az egységfront teljes erejével tiltakozik az ellen az igazságtalan és gazdaságpolitikailag is lehetetlen ellen, amely a jelenlegi moratórium-törvény alapján különbséget tesz az egyes adórétegek között. Követeljük a jelenlegi konverziós törvény kicserélését, mert ez a törvény teljesen használhatatlan a kisgazdák szempontjából és a legellenségesebb intézkedéseket tartalmazza a különböző falusi és városi adósokkal szemben. Ennek bizonyítására egy ellen példát hozunk fel: Amíg bizonyos adós-csoportok hat hónap után végrehajthatók, a bankok betéteseikkel és más hitelezőikkel szemben öt évi moratóriumot élveznek. A bankok tehát behajítják a pénzt, de azt nem fizetik ki hitelezőiknek.

A Tulajdonvédő Liga olyan törvényt követel, amely az összes adósságokat minden megkülönböztetés nélkül 25 százalékra leszállítja. Ez a 25 százalék viszont 30 év alatt legyen fizetendő egy százalékos kamattal. A Liga felhívja az összes politikai pártokat, hogy tegyék magukévá ezt a javaslatot, amely az egyetlen igazságos és gyakorlati megoldás. Azok a javaslatok, amelyeket az olberális-párt legutóbbi kiáltványa tartalmaz, nem elegendők a kérdés megoldására.

Az ország gazdasági helyzete az utóbbi hat hónap alatt nem javult, hanem romlott, a termelő osztályok pedig napról-napra mélyebb nyomorúságba süllyednek. Kérjük tehát, hogy az új törvény megalkotásáig szüntessenek meg mindenfajta végrehajtást, nehogy kénytelenek legyünk minden eszközt igénybe venni tulajdonaink megvédésére érdekében.

Titulescu mégis találkozni fog Gömbössel Ankarában

Bukarest, október 17.

A miniszterelnökség távirati értesítést kapott az Ankarában tartózkodó Titulescutól. A távirat szerint a külügyminiszter még nem térhet vissza Ankarából, mert odavárja Kánya Kálmán magyar külügyminisztert, sőt Gömbös magyar miniszterelnököt is, akiket tárgyalni várnak.

Pár nappal ezelőtt közöltünk egy olyan jelentést, amely szerint Titulescu Ankarában felelős magyar politikusokkal is tárgyalni fog és hogy erre a két ország diplomáciai szolgálata már megállapodást is kötött. Akkor Magyarországon a hivatalos körök cáfolták, hogy ilyen találkozásnak az előkészítése folyamatban volna. A Titulescu távirata most arra mutat, hogy mégis csak polt valami megállapodás az ankarai találkozára, amelyen minden valószínűség szerint a dunai államok gazdasági megszervezésére vonatkozó olasz terv kerül szóba. Lehet azonban, hogy egyéb sürgős kérdések is.

Óriási érdeklődés mellett megkezdtek Bancsa József nagyváradai gyilkos pörének tárgyalását

Nagyvárad, október 17.

A nagyváradai törvényszék hétfőn délelőtt 9 órakor kezdte meg a görögöldali borzalmas gyilkosság főtárgyalását. Bancsa József, — mint emlékeztetés, — meggyilkolta Jámor Imre szolgaleányt, majd a holttestet alávaló módon megcsönkítette.

A büntető főtárgyalását, amely rengeteg érdeklődött vonzott a törvényszékre, az első emeleten levő esküdtszék terében tartják, hogy az érdeklődők számára elegendő helyet biztosítsanak.

Az esküdtszéki terem már a kora délelőtti órákban zsúfolásig megtelt érdeklődőkkel. Jellemző, hogy

a későn érkező érdeklődők 100 lejt is adnak egy jegyért, hogy a ritka érdekességű és szenzációszámba menő főtárgyalást végighallgathassák.

A gyilkos védője Bancsának orvos általi

megvizsgálását és kórházba való utalását kérte, amit a törvényszék elutasított.

A görögöldali gyilkost egyébként emberöléssel, lopással és hullagyalázzal vádolják.

Bancsa a gyilkosságot elismeri, a többi vádpontot azonban állhatatosan tagadja. Állatában zavarosan viselkedik és állandó ellentmondásokba keveredik. Bancsa eleinte úgy vallott, hogy Jámor Imrét nem is ismeri, majd bevallotta, hogy a tavasszal egy ízben verekedtek.

A védőügyvéd, arra való hivatkozással, hogy a tárgyalóterem zsúfolásig megtöltött közönség zajosan viselkedik, ami a tárgyalás menetét zavarja, a közönség eltávolítását kérte. A törvényszék a védő kérését elutasította.

A tárgyalás folyik.

Németországi horogkeresztes kiküldöttek Romániában

Élénk és zavartalan kontaktus a vasgárdistákkal

Bukarest, október 17.

A belügyminisztériumnak tudomására jutott, hogy az utóbbi hetek alatt Németországból több horogkeresztes megbízott érkezett a romániai jobboldali mozgalmak vezéreire. A legutóbbi ilyen küldetés két horogkeresztes mérnököt állott. Amint a vizsgálat megállapította, az egyiket Werner Hagertnek, a másikat Klaus Schickertnek hívják és mindketten mérnökök. Az egyik Münchenből, a másik Berlinből utazott Bukarestbe, ahol nyomban felvették az érintkezést egy Cuza-eszporttal, mint Zelea Codreanuval és híveivel.

Megállapítást nyert, hogy a két német mérnök, akik valószínűleg a német kormány megbízásából a romániai jobboldali mozgalmak erejét jötték kikélni, szombatban Cserkez és Antoniu vasgárdista mérnökök társaságában felkeresték a vasgárda ugynevezett

„zöld házát”, ahol találkoztak és hosszasan eltanácskoztak Zelea Codreanuval. Megelőző napon viszont Cuza híveit keresték fel és résztvettek a L. A. N. C. E. egyik ifjúsági ülésén is.

Jelentésünk nem ad hírt arról, hogy ezek a megállapításokkal kapcsolatban a kormány valami intézkedést is tett volna.

Itt említjük meg, hogy vasárnap Bukarestben letartóztattak egy Fritz Weizt nevű német hitleristát, aki karján horogkeresztes jelvényt viselt.

A horogkeresztes ifjút Nicolau komisár megszólította, mire az durván felelt vissza és öcsarolni kezdte a rendőrtisztet.

Emiatt letartóztatták és a Mironescu-féle rendőrvény 27. szakasza alapján kedden már bíróság elé is állítják.

Ritkán Kell cserélni!

Maniu Kolozsváron

Bukarest, október 17.

Ideérkezett jelentések szerint Maniu Gyula hétfőre virradó éjszaka Szovátáról Kolozsvárra érkezett. Sogoránál, Boilă Romulusnál szállott meg és ide kérette magához hétfő este legbizalmasabb barátait is.

Bukarestben úgy tudják, hogy Maniu legfeljebb keddig marad Kolozsváron s aztán tovább folytatja útját Badacsonyba.

Regénykedvezményünk

A B. L. minden állandó olvasója egy teljesen új, eredeti regényt kap havonta. Ajándékregényünkre minden állandó olvasónk igényt tarthat. Október havi regényünk címe: A kis Kovald, szerzője Körösi László. Párisban élő fiatal magyar újságíró. Októberi regényünket mindenki megkaphatja az alábbiak szerint:

1. Régi előfizetők, ha az október havi előfizetéssel nincsenek hátralékban.
2. Új előfizetők, akik október 15-től fizetnek elő lapunkra.
3. Példányonkénti vásárlók, ha az október hónap folyamán lekötött regény-szelvényeinket 1—15-ig számozva, összegyűjtik és 4 lej kezelési és szállítási költség egyidejű lefizetésével legkésőbb október 28-ig beszolgáltatják a helybeli bizománynak.

Előfizetőinknek nincsen szükségük a szelvények gyűjtésére. Elegendő, ha a regényre vonatkozó igényüket a 4 lej lefizetésével bejelentik annak a bizománynak, aki a lapot kézbesíti. Akik a lapot postán kapják és olyan helységben laknak, ahol nincs bizománysunk, ugyanezt a bejelentést közvetlenül a kiadóhivatalnál tesszik meg. Ilyen előfizetőknek a legcélszerűbb, ha az előfizetési díjjal együtt beküldenek annyiszor 4 lejt, ahány hónapra az előfizetésük is szól, s ahány havi regényre igényt tartanak.

Akiknek az előfizetése már előre rendezve van, azok postabélyegben is beküldhetik a 4 lejelet. Bejelentési határidő október 28. A regényből csak annyi példányt nyomunk, ahány olvasónk ezen időpontig erre vonatkozó igényét bejelenti.

Itt levágandó és a szelvények megőrzendő 1—15 számig.

8 sz. szelvény a B. L. októberi regény - ajándékára.

Ha butorait tőlünk vásárolja, 3 előnye van:

1. Minőségben elsőrendűt kap!
2. Otthona izléses lesz!
3. Kézpénzért nagyon olcsón és hitelen is nagyon kedvező feltételek mellett vásárolhat!

SZÉKELY és RÉTI BUTORGYÁR R.T.

MAROSVÁSÁRHELY — BUKAREST — BRASSÓ.

HIREK

M. HEGYI ILONA:

Fordított világ

Gyermekkoromban gyakran megtörtént velem, hogy olyasmit álmoltam, ami a valóságban éppen fordítva volt. Felébredtem és nevetve meséltem el az anyámnak.

Most napról-napra ilyen fordított eseményekkel találkozom és hiába várom az ébredést.

Nyáron tél volt. Most kezd tavaszodni.

Előveszem az újságot: Tomi László jelentkezik a rendőrségen. Meggyilkolt egy embert. Rablógyilkolt. Pénzt is szerzett a baltautással, nyolcezer lejt. Most tehát meglenne minden: a gyilkos, a pallomás, csak az áldozatot nem lehet megtalálni.

Váradról jelentik az újságok: Kovács Gyula kétszer is megpróbálta a defektívnek elől. Közben egy lövés is érte. Utóljára már a kórházból lógott meg vérző karral. És miért szökött meg, kérdezőm én naivan. Hát csak úgy, csak minden ok nélkül, mert semmi bűn nem terhelte a lelkét Kovács Gyulának. Semmi, egyáltalán semmi.

Szatmárról jön a hír: Steiner sikkasztott.

De nem úgy, mint boldog nagystilű elődei. Hiszen az maga, hogy sikkaszt egy banktisztviselő, nem olyan nagy szenzáció. De Steiner, a satmári Steiner nem tudja megmondani, hogy mire ment el a pénz. Csak úgy száz és kétszáz lejenként vette ki, aprádonként.

Régebb is akadtak kalandbágyó emberek, akik megreszkizték személyes szabadságukat annak a reményében, hogy hamis utlevéllel Amerikában, vagy valamelyik másik földrészen „urak” lehessenek. De Steinernek nem voltak nagyra törő álmai, még csak a tenger kékje sem vonzotta, Rómába sem ment, sem Monte Carlóba, hogy kipróbálja a szerencsét.

Egyszerű polgár volt, aki szerette, hogy ha délben hazamegy, hát meleg ebéd várja az asztalon. És a tejes embert sem lökte ki, ha harmadikán a pénzért jött. És minthogy fiatal felesége volt, hát a strandra is elment vele. A moziba is beültek olykor, hűvös időben őszi-kabátot hordtak és elsején házbért fizettek.

Valamikor szerény emberi életnek neveztek ezt. Most azonban, hogy nem futotta a különböző címeken megnyirbált fizetésből, hát megtoldotta a megtévedt hivatalnok száz és kétszáz lejekkel.

A törvény, az törvény marad. Száz ezer lej sikkasztás még akkor is száz ezer lej, ha ezer részletben szedgették ki. És Steiner bűnhődni fog egy olyan életmódért, amilyen tulajdonképpen a legszörnyebb számítások szerint is minden embernek kijárna.

Steiner meg is érdemli a büntetést, mert nem csak ott követte el a hibát, hogy sikkasztott, hanem azonkívül még szemtelen is...

Szemtelenül viselkedett. Ahelyett, hogy ügyes beosztással puliszkát evett volna burgonyával váltakozva, hát naponta húst evett.

Es végül szemtelen volt, mert nem járt rongyos ruhában, hanem, ha már a régi elszakadt, újat csináltatott és ha esett az eső, ernyőt nyitott...

Micsoda jogon merészelt így, emberi módon élni, mikor a fizetéséből nem tett?

Meg kell büntetni, szigorúan lakat alá tenni! Először mi történék, ha csak úgy egyik napról a másikra valamennyiünknek eszünkbe jutna, hogy mi is enni akarunk, hogy ruházkodni akarunk és télen fát akarunk. Ha valamennyiünknek eszébe jutna!

Még más érdekes dolgot is olvashatunk az újságokban:

Forfu professzor saját állítása szerint rálőtt egy detektívre, sőt a detektívnek is a seb miatt. A hatóságok azonban nem akarják hinnit Forfu jelentkezik. ezt és ezt tettem. A rendőrség pedig cáfol, dehogy, menj csak utadra, nem követel el semmi büntetendőt.

Igy megfordult a világ! Ma minden fordítva megy.

Régebben országok versenyeztek egymással, hogy egy-egy nagy embert a maguk polgárának mondassanak. Most Németország megmutatta hogy ezt is meg lehet fordítani. Einstein, Lessing, Ludwig, Thomas Mann... Ki velük!

Es végül, hogy teljes legyen a fordított világ, hát az asszonyok fakanál helyett újságot vesznek a kezükbe és cikkeket olvasnak róla.

— Goga Szászrégenben tartott vasárnap pártértekezletet. Marosvásárhelyi tudósítónk jelenti: Goga Octavian, akit, mint ismeretes, a király október 18. és 20-ika között fogad, a királyi audiencia előtt Marosmegyében propagandautat tett. Szombaton érkezett Vásárhelyre, innen vasárnapra Szászrégenbe utazott, ahol szűkkörű pártértekezletet tartott a marosmegyei gogista-szervezetek vezetőivel. Ez alkalommal Goga részletesen beszámolt Németországi és olaszországi tapasztalatairól is.

— Újra áramlik az arany Franciaországba. Párisból jelentik: A cherbourgi kikötőbe nagy aranyszállítmány érkezett a Francia Bank címére. A 140 millió frank értékű aranyrudakat az amerikai Federal Reserve Bank küldte Franciaországba.

— Sikerültek a marosvásárhelyi rendőrtisztek vizsgái Kolozsváron. Marosvásárhelyi tudósítónk jelenti: Mint ismeretes, a marosvásárhelyi rendőrség tizenkét rendőrtisztje, akit egy új belügyminisztériumi rendelet rendelkezési állományba helyezett, Marosvásárhelyer már sikeresen vizsgázott egy hivatalos vizsga-bizottság előtt. A rendőrtisztek tegnap Kolozsváron jelentek meg a felsőbb vizsgázató bizottság előtt, ahol szintén sikeresen állták meg helyüket és ilyenformán megmaradnak állásaikban és a szigorított új rendelet már csak utódjaikra vonatkozhatik.

— FIATL UJSÁGÍRÓ, aki a sportújságírásban abszolút jártas, adja be ajánlatát fizetési igények megjelölésével a B. L. szerkesztőségéhez.

ABLAK

Londoni képeskártya:

Délelőtt tizkor a földalatti vasut kocsijában három cilindert számoltam meg: zsakettben lakkcipőben, galambszíni kesztyűvel és cilinderekben álltak az urak a kocsiban s egészen biztos, hogy nem esküvőre mentek, csak a bőrzére, vagy a bíró elé, vagy meglátogatták nagybátyjukat... Az angolok öltözködési mániája kissé gyanús; ráum úgy hat, hogy ez az alapjában felénk, gyanakvó és agyonidomított társadalom az uniformisban menekül, a viselet szabályos korrektsége páncél, amely mögé el lehet bújni; a páncél este a frakk és a szmoking, délelőtt a cutaway s a cylinder, a civilek is uniformist viselnek, másképp öltöznek a kereskedősegedek, s másként a hivatalnokok, de minden társadalmi réteg átkozottul iparkodik elbújni a civiluniformisokban, minden foglalkozási ág kitalál magának valamilyen főrifestos kabátot vagy nadrágot s abból aztán nem enged. Mulatságos nézni néha, reggel, amint husz szürke flanelnadrág; husz barna flanelkabát ül egymás mellett a földalattiban... Ugyanaz a szabás, azonos anyag s mindegyik más állomáson száll ki, szalad az üzletbe, vagy a hivatalba, s egyik sem ismeri a másikat... Az angol férfidíjat védekezés is: Ebben a kifogástalanságban van valami rejtvény és egyéniség bizonytalansága és szűkölése, jól öltözködnék, de úgy, mint aki nem mer másként. Modor, ruha, szokások minden páncél, fedezék. Milyenek lehetnek kitűnően szabott ruhák, remekbe szabott törvények, kitűnően szabott morális életszabályaik nélkül?... Nincs angol, aki erre valaha gondolni merne, s az a keltő-három, aki egy évszázadban mer, azok közöttük a zsenik.

HENDERSON

volt angol külügyminiszter, a leszerelési konferencia elnöke, szünet közben beszélget az egyik delegátussal.

— Háromszék megyei hírek. Tudósítónk jelenti: Vlad György dálnoki juhsgazda feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki esztenájából 36 kilogramm sajtot ellopott. A tolvajt a csendőrség Cojocariu Joan juhászegény személyében elfogta. — Kis Andrással zalanai gazda udvarán tűz támadt. Cséplés közben a kazánból kiugrott egy szikra, amely a közelben levő szalmakazalt felgyújtotta. Tűzfogott és teljesen leégett a csűr is. A kár több ezer lej. — A sepsiszentgyörgyi országos kirakóvásár alkalmával a csendőrségnek és rendőrségnek sok dolga volt. Többek között letartóztaták Berszán Zeuzsa cigányasszonyt, aki Keresztes Mária bükszádi asszony zsebéből néhány száz lejt elemelt. — Késő este a Juno nevű kolozsvári cég sátrából két értékes női bundát lopnak el ismeretlen tettesek. Több előállítás történt veresülés és veszekedés miatt is.

— Végrehajtás rendőrségi segítséggel. Sepsiszentgyörgyről jelentik: Savu Matei és Bota Demeter betegséggel járó végrehajtók kiszállottak Cristescu zsoldgárus lakására, hogy hátrállekos díjai fejében végrehajtást végezzenek. Cristescu aki vereskedő természetéről híres, ezért nem tagadta meg magát, rátaamadt a végrehajtókra s megfenyegette őket, hogy a mennyiben foglalni mernek, mindkettőjüket agyonveri. A tisztviselők eléggé ismerték Cristescut ahhoz, hogy tartsanak a fenyegetéstől, s ezért a rendőrségről segítséget kértek. A rendőrségről két rendőr szállott ki egy komiszár vezetése alatt

Cristescu azonban a karhatalomtól sem ijedt meg. Felvette velük a harcot s csak nagynehezen tudta a rendőrségi tulerő megfékezni és a rendőrségre cipelni. Természetesen jegyzőkönyvet vettek fel a dologról és hatóság elleni erőszak címén is megindították ellene az eljárást.

— ORVOSI HIR. Dr. Fabritius Vár-utca 56. szám alá helyezte át. Fogad betegeket fél 4—5. Telefonszám a régi: 347.

— MI LESZ A PENZBÖL? Budapestről jelentik: A budapesti Elsner cég csődtömeggondnoka peres keresettel fordult a gróf Zichy-család ellen. Elsner Oszkár csipkekereskedő üzletet nyitott, amely az utóbbi időben összeomlott és csődtöt nyitottak ellene. Elsner, mikor az üzletbe költözött, 100.000 aranykoronát óvadékot helyezett letétbe arra az esetre, ha a házbért nem fizetné pontosan. Ezt a 100.000 aranykoronát óvadékot támadta meg keresetében a felperes csődtömeggondnok. Az egyes bírósági fórumok előtt az alperesek azzal védekeztek, hogy Elsner Oszkár nem fizette pontosan a házbért s így joguk volt a letétbe helyezett óvadékhoz nyulni. Kimutatták az alperesek azt is, hogy valorizációs alapon az összegből visszatérítettek egyszer 29 pengőt, másszor 3800 pengőt Elsner Oszkár csődtömege javára. Ma a budapesti Kúriához került a per, amely az alsóbíróságok elutasító végzését helyben hagyta és az ítéletet csak annyiban módosította, hogy az alpereseket elmaradt kamatok fejében 54 fillér megfizetésére kötelezte.

— Öngyilkos lett az Első Erdélyi Biztosító nagyszabasi fiókjának vezetője. Tudósítónk jelenti: Feltűnést keltő öngyilkosság történt Nagyszabasi. Esianu Avram, az Első Erdélyi Biztosító Intézet nagyszabasi fiókjának vezetője október 10-én eltűnt hazulról. Hozzájártozói azt hitték, hogy Bukarestbe távozott s nem nyugtalanodtak különösebben miatt. Esianut ugyanis nemrégiben Gyulafehérvárra helyezték át s így joggal fel lehetett tételezni, hogy emiatt az áthelyezés miatt utazott Bukarestbe a központi igazgatóságához. Napok múlva aztán, amikor kiderült, hogy Bukarestben sem tudnak róla semmit, bejelentették eltűnését és keresni kezdték. Vasárnap aztán a régi temető közelében levő erdőben ráakadtak a holttestére. Esianu felakasztotta magát egy fára. Bucsulevelet nem hagyott hátra, elég jó anyagi körülmények között élt s így öngyilkosságának okát titok fedi.

— MAGYAR SZINHÁZ MAROSVÁSARHELYEN. Tudósítónk jelenti: Batyán Kálmán jóképességi vidéki színésztársulata megérkezett Marosvásárhelyre és október 17-én kezdi meg előadásait a Zsidó Kulturházban. A színtársulat előadásai iránt máris nagy érdeklődés nyilvánul meg és a bérletjegyzések kielégítően folynak.

Megtörtént a leszerelés!

Az újságok Önbe vésik, hogy a leszerelés késik, mert makrancos minden állam! Másképp áll a dolog nálam... Én, kérem, tul vagyok rajta, gondom sincsen hát efajta. Végetért a hideglelés, megtörtént a leszerelés!

Hallgassák meg, miként esett. Házigazdám felkéréselt... Ott ültem a feredőbe, hát ajtómon ered ő be. Szólt: Egy éve, hogy nem fizet, frászt kap maga, de nem fizet...! Kurtán-furcsán nagy zrit csapott s leszerelte a vízcsapot!

Nincs lakásom előtt kordon, ujjabb ur jött, köpcös, zordon... Rádió röpgest megelle, stantépde leszerelte s így szólt: Ki mint vet, úgy arat! Ön a díjjal adós maradt. Mondja, nem süli ki a szeme? Potyazene... Hogy a fene...

Még egy ur jött, körülnézett, kedves volt, ledomulózott, aztán így szólt: Szedte-vette, áramdíjat nem fizette! Onnét ingyen ég a körtel — szólt s fejemen összestörte s amíg ütötte a taktust, leszerelte a kontaktust!

Utóirat: Most is sóher vagyok tőle... Genf is okulhat belőle!

Nemes Ferenc

— Erős, vérbő, kővér emberek számára a természetes „Ferenc József” keserű viz naponta való ivása a legkézből erőlködés nélkül könnyű és rendes balmuködést biztosít. Számos szakorvosi jelentés bizonyítja, hogy a Ferenc József viz szív- és idegbajoknak, vese- és cukorbetegségnek, valamint köszvényben és csuiban szenvedőknek is nagyon jót tesz s ez rit méltán megérdemli a legmelegebb ajánlást.

★ Pataky Veronika táncol szombaton, folyó hó 21-én este fél 9 órakor az Anulában. A fiatal művésznőt kiváló hírnév előzi meg. Jegyek Hiemeschnél kaphatók.

— Angol képviselők „helyszíni szemléje” Magyarországon. Londonból jelentik: Nyolc angol képviselő Budapestre utazott, hogy a helyszínen tanulmányozzák Magyarország pénzügyi és politikai viszonyait.

LÁBFÁJDALMAK, GÖRCSER, TÁLYOG, AKNÉ EGZEMA, HERPEZ SPORIAZISZ.

REUMA, KÖSZVÉNY, FÁJDALMAK, ÁTME-NETI KORSZAK

Védélmezzétek véreteket

Ezek a szerencsétlen artritikusok vérükben hordják legféltettebb ellenségeiket. A húgysav és egyéb mérgek lassan elhelyezkednek a vérben s átvándorolnak a szervezetbe s annak gyenge vitalis szerveibe. Innen ered a veszedelmes érelmeszesedés s annak minden borzalmas tünete és társbajai: görcsér, flébit, tályog, gennyes lábbaj, akné, szikozis, psoriasis, eritem, egzema, idegfájdalom, köszvény, reuma, női bajok s annak minden borzalmas tünete és fájdalma. Azonban, hogy mindezt legyőzhessük, elegendő, ha kiválasztjuk a vérből a mérges anyagokat, mely módszert annyi klinikai tapasztalat bizonyított, hogy a RICHELET VERFELFRISÍTŐ becsületesen végzi kötelezettségét, Megújítva a vért, a RICHELET VERFELFRISÍTŐ az artritikus megnyilvánulások természetes és általános elismert gyógyszere. Orvosok és betegek egyaránt elismerik és kijelentik, hogy ez a szer már csodákat művelt.

Minden ügyvezető könyvecskét mellékelünk. Kapható gyógyszerárakban és drogériákban. Laboratórius L. RICHELET din Sedan, 6. Rue Belfort, Bayonne (Franciaország). Romániai vezérképviselő: Jules DILLAN Bukarest, 4. Strada Pitar Moş.

KÖZGAZDASÁG

Román-görög árucseré-
forgalmi egyezmény

Bukarest, október 17.

A Kereskedelmi és ipari miniszterium, valamint a Román Nemzeti Bank most közzé a román-görög kompenzációs megállapodás alkalmazására vonatkozó határozmányokat, amelynek főbb intézkedései a következők: A Görögországba kivitt román áruk ellenértékét 60 százalékos devizában kell kifizetni, melyet a román Nemzeti Bank a román exportcégeknek leiben fizet ki, 40 százalékos pedig a görög Nemzeti Bank kompenzációs bonjával fedezik. A gabonakivitelre a fizetést 80% devizában és 20% kompenzációsbonban állapították meg. A Romániába bevitt görög áruk ellenértékét ezzel szemben teljes egészében kompenzációs bonokkal egyenlítik ki. Ezek a fizetési feltételek ugy az év július 20-ka óta lebonyolított üzletekre, mint az 1934 március 1-ig megkötendő üzletekre érvényesek. Görög áruk bevitelére újabb engedélyt csak a román Nemzeti Bank engedélyével lehet kiadni. Az erre irányuló kérvényeket a bevitt áruk „proforma-számláival”, valamint a megfelelő kompenzációs bonokkal kell ellátni. A miniszterium a görög áruk behozatalára az engedélyt csak abban az esetben adja ki, ha a Nemzeti Bank hozzájárult a kompenzációs üzlethez, de akkor is csak a fizetéstől szolgáló kompenzációs bonok ellenértéke erejéig.

Végre!

Emelkedik

a sertés-exportunk

Bukarest, október 17.

A hivatalos statisztikai adatok szerint Románia augusztusban 1.761 drb. (júliusban 1.650 drb.) szarvasmarhát és 10.444 (7.770) drb. sertést vitt ki.

Ezek szerint tehát különösen a sertés-kivitelnél igen jelentős emelkedést lehet megállapítani.

A kivitt állatok közül Ausztria 432 drb. szarvasmarhát és 7.744 drb. sertést, Olaszország 1.184 drb. szarvasmarhát, Csehszlovákia 2.800 drb. sertést, Palcsztina 56 drb. szarvasmarhát, Németország 56 drb. szarvasmarhát, Görögország pedig 28 drb. szarvasmarhát vett át.

A huskivitel augusztusban 34.420 kg-ra ugrott az előző havi 38.074 kg-al szemben. Az augusztusi egész huskivitelt az októberi piac vette át.

Adóroham az autótulajdonosok ellen

Bukarest, október 17.

A pénzügyminiszterium forgalmi adó- és illetékszámlája körrendeletet küldött a városi adóhivatalokhoz. Ebben a körrendeletben a miniszterium, illetve fönti alosztálya felhívja a városi adóhivatalok figyelmét arra, hogy a gépkocsik megadóztatásáról szóló törvény 14. szakasza értelmében a városok 50 százalékos jutalmat kapnak a területükön behajtott gépkocsik illetékeiből. Ilyen magas jutalmak mellett a városoknak is érdekük, hogy gondosan ellenőrizzék a gépkocsikat s hogy tartsanak adórazzikiat: vajjon a gépkocsitulajdonosok rendelkeznek-e azzal a kincstári engedéllyel, amely az adózásra való bejelentést és az adófizetést igazolja?

A körirat még közli, hogy a hátralékos gépkocsiadókkal kapcsolatban az illetékes alosztály vezetői értekezletet tartottak és megbeszélést ezen az értekezleten a megtorló intézkedéseket azok ellen, akik nem tesznek eleget kötelezettségüknek vagy nem is jelentették be autójukat adóztatásra, vagy pedig nem fizetik pontosan a kivetett illetékeket. Az illetékeket ugyanis a törvény szerint negyedévenként előre kell fizetni s ezt az előre való fizetést nem akarják egyszer már megtanulni a gépkocsitulajdonosok.

Nem engedélyeznek többé petróleum kompenzációs üzleteket. Bukarestből jelentik: A legfőbb Deviza-és Beviteli-ellenőrző Bizottság hirdményben közli, hogy ásványolajtermékeket sem új áru-bevitel ellenében, sem pedig régebben bevitt áruk ellenértéke feijében kompenzációs uton kivinni nem lehet.

Miért nem kezdődtek még meg a román-olasz tárgyalások. Bukarestből jelentik: Még a múlt héten kellett volna megkezdeni Romában az augusztus 1-én lejárt és november 1-ig meghosszabbított román-olasz kereskedelmi szerződés megújítására irányuló tárgyalásokat. Minthogy azonban a román delegáció vezetője csak a jövő hét elején tér vissza Párisból, a tárgyalások megkezdését néhány nappal elhalasztották.

A jegyző ur elintézte a sorsukat:

Három szegény iparoslegény
műhelyét a „bosszu” butor-
gyárnak minősítette

Röntgenfelvétel egy adókálvária kulisszái mögöl

Csikszereda, október 17.

A volt csikszentgyörgyi jegyző, Ráduly Lajos, rengeteg helyrehozhatatlan bünt követett el szerencsétlen közsege lakóival szemben. Működése nyomán nem egy egzisztencia ingott meg.

Ime, egy érdekes eset: Kirják Károly és Ferenc, valamint Báka Jenő egészen fiatal asztalossegédek elsőrangú szakmunkásokká fejlesztették magukat. Ki akartak nőni a falusi nyívból és ez sikerült is nekik. Amikor bármelyik nagyvárosi műhelyben, vagy gyárban elhelyezkedhettek volna, a viszonyok odafejlődtek, hogy nem kaptak munkát. Mindahárman szülőfalujukban telepedtek le.

Egy darabig munkanélkül lézengtek, később elhatározták, hogy hármasan előteremtnek egy műhelyberendezést. Meg is csinálták. Örömmel fogtak munkához.

Első „kuntsaftként” a volt csikszentgyörgyi jegyző, Ráduly Lajos jelentkezett, aki jelenleg a csikszeredai fegyházban vezekel elkövetett és helyrehozhatatlan bűneiért. Egy hálószoza berendezést rendelt. A munkát leszállították. Várták a pénzt.

Ekkor Ráduly jegyző azzal állott elő, hogy adót is kell fizetniük. A pénz egy részét adóba fogja elszámolni, másik részéért pedig kieszközli, hogy méltányosabban dolgozzanak az adókövető közegek. A három fiatalember megtorpanva hallgatta végig az érvelést. Hisz ők pénzért dolgoztak.

Telt-múlt az idő. Ráduly jegyző njból

felkereste a fiatal asztalosokat. Most gyorsan egy keményfa íróasztalra és néhány ablakra volt szüksége. Négyezer leiben meg is egyeztek. Ezer lejt nagy gavallérosan nyomban ki is fizetett a jegyző belőle. A pénz láttán újból gyorsan dolgoztak a fiatal kezek. A munka megelégedésre készült el. Ezt is leszállították. Azonban a jegyző újból nem fizetett. Azt mondta, néhány napon belül ki fogja egyenliteni számláját. A fiatal emberek ebbe is belementek.

De a jegyző újból nem fizetett. Erre a három iparos tanácsot tartott és elhatározták, hogy ezt a pénzt fellétlenül kivásalják a jegyzőből. Eleget dolgoztak neki ingyen.

A határozatot tett követte és Kirják Ferenc addig járt Ráduly jegyző nyakára, míg a háromezer lejt részleteként kivásalta.

Ez a „szemtelen” eljárás aztán a még teljhatalommal rendelkező jegyzőt annyira kihozta a sodrából, hogy feljelentést írt a pénzügyhöz, miszerint a Kirják testvérek jövedelmi adóját felül kell vizsgálni, mert azoknak „butorgyárak” van és évi tisztajövedelmük a kétszáz ezer lejt jóval meghaladja.

A csikszeredai pénzügyigazgatóságon is csóválták a fejüket a fantasztikusnak látszó feljelentésen, de azért csak „elintézték” az aktát.

Ulea csikszentmártoni ellenőr ki is szállott Csikszentgyörgyre. Mielőtt a „butorgyárak” megnézte volna, Ráduly jegyzővel tartott értekezletet. Ez a be-

szelgetés megpecsételte a három igyekvő iparos sorsát. Az adóellenőr csak éppen benézett műhelyükbe és néhány nap múlva kikézbcsitették az adókövetési végzést, miszerint nem kevesebb, mint 21 ezer lejt évi állami adó köteles fizetni a három koldusszegény asztalos.

A Kirják testvérek kétségbeesetten fogadták az istencsapást. Felebbzetek, de nem hallgatták meg. Megmaradt papíron a „butorgyárak” és ténylegesen a 21 ezer lejt évi adójuk.

Ezt a három jobb sorsra érdemes fiatal embert tehát teljes életére tönkretették. Mert tapasztalat szerint könnyörtelemmel el fogják vinni és árvorezni kenyérkereseti szárszámaikat, noha a törvény tiltja. Az összeszedett ócskaságokból az adókövetelés egyhuzada sem fog befolyjni.

A fennmaradó behajthatatlan összeg nem fogják törölni, hisz az Amerikába évekkel ezelőtt kivándoroltát sem törlik.

Igy aztán bárhol és bármikor nyitnak újabb műhelyt, a jogtalanul kivetelt adóba újból elviszik a szárszámokat. Munkanélküli asztalosmesterek lesznek az idők végtelenségéig.

Hogy közben éhen is halhatnak? Ki törődik azzal?

Ráduly jegyzőnek ez a bűne, a többiekkel ellentétben, nem fog az ügyészségi vádiratban szerepelni. Nincs olyan törvényszakas, melybe bele lehetne győmszőlni. Azonban ez a bűn tönkretette három törekvő iparos életét.

Beverték a kolozsvári
német konzulátus
ablakait

Kolozsvár, október 17.

Vasárnap este újabb németellenes tüntetés történt Kolozsváron. Ismeretlen tettesek kőekkel beverték a kolozsvári német konzulátus összes ablakait. Ez évben ez már a harmadik eset, amikor a német ellenes hangulat ilyen módon nyilvánult meg Kolozsváron.

SPORT

Országos labdarugó-eredmények

Bukarest. Juventus—Muresul SC (Marosvásárhely) 3:1 (1:0).

A mérkőzés a Juventus fölényének jegyében folyt le. Mind a két csapat — különösen az első félidőben — lélek nélkül játszott. A bucarestiek közül kitért Brandabura. A magyar fiúk csatársora volt különösen gyenge. Állandóan kombináltak az ellenfél kapuja előtt, de eredmény nélkül. Az első gólt Palmer szélső beadásából Melchior rugta. A második félidőben a játék már lelkesebben folyik. A Muresul egyenlítő gólját a bucaresti kapu előtti kavarodásból Nagy rugta. A bucarestiek második gólját tizenegyből rugták. Fainescu állította be a végeredményt.

A kerületi bajnokságról:

Sportul Studentesc—Macabi 2:1. (1:1).

Turda—Voivodul Mihai 6:2 (2:1).

Viforul—Belvedere 3:3 (1:0).

Kisebb bucaresti mérkőzések.

PIT—VCB 4:0 (1:0).

Nagyvárad, Unirea Tricolor—NAC 1:1 (0:1) Botrányokkal tarkított, durva mérkőzés. A NAC vezető gólját Bodola rugta. Az első félidő utolsó percében Bogdán (Unirea Tricolor) vitás gólt lő. A bíró nem adja meg a gólt, mire a közönség egyrésze betódul a pályára és botrányt provokál. A bucarestiek egyenlítő gólját a második félidő tizedik percében Florea rugja kórnerből. A mérkőzést mintegy 3 ezer 500 ember nézte végig. A nap hőse Steinbach volt.

Kolozsvár. Univeritatea—Kinizsi 3:0 (1:0). A főiskolásoknak az utóbbi időben történt felerősödését ez a mérkőzés is bebizonyította. Az U legjobb embere Sepi volt, aki számtalan támadást kezdeményezett. A Kinizsi közepesen játszott, védelme azonban feltűnően gyenge volt. Az első félidő gólját Sárba rugta, a második félidőben pedig Ploiesteanu rugott két gólt.

Ripensia—Romania 4:4 (4:2).

A kolozsváriak nagy lelkesedéssel játszottak, különösen a második félidőben. A proficsapat közepes volt. A Ripensia góljait Dobai (3) és Schwartz (1), míg a

Romaniáét Chifor (2) és Chendrean (2) rugták.

Arad, október 17.

AMTE—Brasovia 2:1 (1:0). Erős, mindkét részről durva játék jellemezte a mérkőzést. Az első félidőben inkább a brassóiak térfelén folyik a játék. Az aradiak közül Magold és Szinder nagyon sok labdát rugnak a brassói kapura. Végül is Magold gólt ér el. A második félidőben mindkét csapat belefelel a játékba. Gyömöri (Arad) rugja az aradiak második gólját. Végül egy kapu előtti kavarodásból Vogel megszerez a brassóiak vigaszgólját. A játék nyers volt. Petcu bíró gyenge szereplése többiben botrányt idézett fel.

Nagyszeben, október 17.

Glória CFR (Arad)—Soimii (Nagyszeben) 3:2 (1:2).

Az aradiak különösen a második félidőben mutattak szép formát. Az első gólt az aradiak szerzik meg az első félidőben Baioreanu révén. Marianut sebeni azonban egyenlítő és Apolzeanu állítja be az első félidő eredményét. A második félidőben Tabac és Mercsa góljai szerzik meg az aradiaknak a győzelmet.

Temesvár, október 17.

Banatul—Ilsa 2:1 (0:0). TAC—Zsombolya 3:1 (3:0). Electrica—Rapid 2:0 (1:0). TMTE—Hertha 4:3 (2:1).

Ploesti, október 17.

Bukaresti CFR—Tricolor (Ploesti) 2:0 (1:0).

Brassó, október 17.

Spárta—Vulturii 2:2 (1:1). Bíró Puiu. Gloria—Suburbii 3:1 (1:0). Bíró Farkas. Astra—IAR 1:1 (1:0). ACFR—Ivria 4:0 (0:0).

Az első félidőben az Ivria jól tartja magát, a második félidőben, miután az Ivria legjobb emberét harc képtelenné teszik, a zsidó csapat visszaesik. A gólokat Csoma (2), Székely

és Ströck III. rugták. Bíró: Hamar.

Olimpia—BMTE 2:1 (0:1).

A BMTE gólját Réti, az Olimpiát Honigberg rugta. Lungu bíraskodott. A BMTE 75. percig vezetett szép, hullámzó játékkal.

Kézdivásárhely, október 17.

KSE komb.—Merkur 2:0 (0:0).

Nagy KSE-főlény.

Csikszereda, Kolping (Csikszereda)—GySE (Gyimesbükk) 2:0.

A Kolping jobb formát mutatott. Az eredmény megérdemelt.

Kolozsvár:

Kolping—U ifjúság 3:1 (2:0).

Kolping—Székely-utca 5:2.

Sepsiszentgyörgy, október 17.

SMTE—Nemere (Gelence) 2:0 (0:0).

Rekordközönség előtt folyt le az élvezetes mérkőzés. Bíró: Bedő.

A mezőny legjobb embere Kocsis (SMTE) volt.

Székelyudvarhely, október 17.

Hargita—Acvila (Segesvár) 8:1 (6:1).

Bajnoki. A Hargita tartalékolva is fölényesen győzött.

KÜLFOLDI EREDMÉNYEK

Vasó, október 17.

Csehszlovákia—Lengyelország 2:1 (1:0). Világ bajnoki küzdelem. A mérkőzésen 17.000 néző volt jelen. Bíró: Xifando.

Magyar bajnokság

Budapest. Ferencváros—Ujpest 4:2 (1:0).

III. kerület FC—Somogy 7:0 (3:0).

Miskolc: Attila—Budai 11:1 (1:0).

Szeged: Szegedi FC—Nemzeti 8:2 (4:0).

A MAC atletikai versenye

Budapest. A MAC futóversenyén Kovács György a 200 méteres síkfutásban 21 másodperces időt ért el. Ez az idő 1 másodperccel jobb Raggambi futóbajnok idejénél.

Ugyanakkor, az UTE országos ifjúsági versenyén a 300 méteres távon Vizvári 36.4 mp idővel beállította az új magyar rekordot.

Utazó tisztviselőnek

ajánlkozik kerekedelmileg képzett, agilis, nagy gyakorlatl bíró szervező-erő, propagandista és akvizitőr Erdély és a Bánság területére. Beszél románul, magyarul és németül. Elsőrangú referenciákat nyújthat. — Szíves megkereséseket „Reprezentant” jelígre kér „Megedős-hírlapíroda” Oradea címen.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lej, vastag betűkből 8 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Álláskeresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés négyszeri feladásánál 25%o engedmény. A hirdetési díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk.

Vétel-eladás

Fajtszta harz-i kanárik eladók. Járay Lajos, Carei Str. Mărășești 2. 13251

Schweighofer hangverseny-zongora, kitűnő hanggal, olcsón eladó. Strada Sara Bugner 8-a. 13230

VESZUNK 5-12.000 literes szesz (benzin) eladó. Transilvania, Odorheiu. 13148

Bankbetétek

mindenkor előnyösen beszélhetők

V. W. Dressnandt & Co.
Brassó, Kapu-utca 52 sz. alatti bizományi irodában.

Nagyszebeni Általános Takarékpénztár betétkönyvek eladók. Cim 13302. szám alatt a brassói kiadóban.

Állást nyer

Cukorka, teasütemények készítésében teljesen jártas segédek keresek azonnalra. Igények megjelölésével ajánlatot Vadnay cukrászdába, Szatmáron. 13288

Állást keres

Szakképzett fogtechnikus segéd állást keres. Jakab Károly, Dumbrăveni, Târnava Mică. 13233

Lakás

1 szoba, konyhas lakás kiadó. Brassó, Szent Miklós-utca 5-a. 13276

Bolonya elején, a belváros tőzomszédságában, kertenyilő két szoba, konyhas modern lakás azonnal kiadó. Mester-utca 7. 13298

Házasság

Munkaszerető, komoly férfi ismeretséget keresem házasság céljából. Van 200 hold földem, tanyám, készpénzem. Független fiatal hajdon vagyok. Teljes című leveleket „Keresztény” jelíggel kérem.

BIRTOKOSCSALAD, keresztény (csinos) árvája vagyok. Mielőbb férjhez mennék. Ha jövedőbelim gazdálkodni óhajtot, benőstülhet birtokomba, de készpénzzel is tehetjük, vagy bérbeadjuk. Komoly választ „Személy a fontos” jelíggel a kiadóhivatal továbbítja. 13294

Levelezés

Nagyon vártam. Köszönöm üzenetét. Kérem megígért címet. Változatlanul. Kézcsók Bobby. 13295

FIATALOK tanácsadója. Szerelmi levelező, kiegészítve a társaság illemszabályaival. Bélyegnyelv, virágnyelv. stb. Ára színes borítóval 30 lej.

Összel ültetett

gyümölcsfák, cserjék és rózsák

biztosan megfogamzanak. Kérjenek árjegyzéket!

Ambrosi—Fischer és Tsai R.-T.

Álud—Nagyenyed.

Kedvezményes árban a B. L. tisztelet olvasói részére 204 Lej helyett csak 99 Lej.

Mit kell a sportolónak saját testéről tudnia?

Írta: Dr. Kellner Dániel sportorvos. — E mű 200 oldal 42 ábrával jelenik meg. — Kapható a

Brassói Lapok Könyvosztályában

A Bürger-sörgyár, Târgu-Mureș, a t. mezőgazdák és terménykereskedők tudomására hozza, hogy úgy csöves, mint szemes tengeri szárítását vagontelepekben korlátolt mennyiségben vállalja. Ugyancsak vállalja tengerinek csírtá nitással egybekötött őrlését, korlátolt mennyiségben.

Értekezhetni a Bürger-sörgyár r. t. irodájában, Târgu-Mureșen.

Vegyes

Olcsó, izletes házikoszt kapható Fekete-utca 29. sz. alatt az emeleten. Házhoz is szállítunk. 13279

Ugynökség, jól bevezetve, keres bármilyen áruképviseletet. Rubletzky Kálmán, Carei. 13292

BETARSULNÉK 150.000 lej-jel, közreműködéssel rentabilis üzlethez, vállalatához. Ajánlatokat „Biztos egzisztencia” jelíggel a kiadóba. 13296

A **HAZICUKRASZAI KEZIKÖNYVE**, Krbekné kitűnő munkája alapján a legegyszerűbb és a legkülönlegesebb téstákokat mindenki házáig készítheti. A legjobb cukrászda otthon nyegedannvi költséggel Ára félvászon kötésben 40 lej.

Páratlan olcsóság, csak 5 lej egy detektiv-regény. A 113-as persomó. Egy nagystíli szélhámós, A kísértet tanya, A mediciek töre, Jajkiáltás a tulvilágról, Egy álarcos bál rejtelmei, A fehér kastély titka, A titokzatos villa, Az apáért Amig az álarc lehull, Egy éjszaka a Berviczky kastélyban. A rádium halál, végzetes aszszony. Az olajlámpás, Nyomok a hóban. 15 kötet 75 lejért. A összes szám megrendelésénél portómentesen szállítja a Brassói Lapok Könyvosztálya.

Csendes,

napos lakás

kilátással, előszoba, 3 szoba, konyha, fürdőszoba, csempékálya, november 1-étől havi 2800 lejért kiadó. Str. Cloșca (Lă. dész-utca) 1. sz. Felvilágosítás Gyárat 38.

Ha bármilyen könyvre

van szüksége, legyen az regény vagy szakkönyv, színdarab, divatlap, vagy kotta, forduljon bizalommal a Brassói Lapok Könyvosztályához, Brassó.

Méhészet

gyakorlati tanácsadó méhészek számára. Írta: **IGNACZ S.**, 122 szövegrajzzal. 260 oldal Ára 120 Lei Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában

Kirándulás

PALESZTINABA!

Konstantinápoly és Alexandria megtekintésével. Nézz meg Tel-Aviv városát, a Kelet gyöngyét. Információkat ad:

Rapid Informator, Cluj.

Str. Regina Maria 6.

Írásbeli megkeresésekhez válaszbélyeget kérünk.

Eladó nagyon jókarban levő 28 típusú 4 személyes nyitott Chevrolet autót. Kónya Balázs, Lăzăreia, jud. Cluj. 13139

Lőtt szarvastehenek eladók ab Savarșin, vasuti állomás, 10 lej kg.-kénti árban. Bővebbet: uradalmi felügyelőség, Savarșin, jud. Arad. 13293

BIRI NÉNI szakácskönyve egyetlen háztartásban sem nélkülözhető. Ára kötve 100 LEJ. Megrendelhető a Brassói Lapok Könyvosztályától.

2 jókarban levő nagyobb pénzszekrény kerestetik megvételre. Legiunea de Jandarmi, Brassó, Str. Bălcilor. (Füzérlaktanya mögött.) 13301

Ökrös fogat vagy automobil?

Melyikkel célszerűbb az utazás?

Erre épp oly könnyű a felelet, mintha azt kellene eldöntenie, hogy milyen uton fogja közölni a közönség legszélesebb rétegeivel, hogy valami eladni valója van, hogy valamit venni akar, hogy állást, vagy alkalmazottat keres, házassodni akar, stb.

Ne nézzen arra a néhány lejre, ne kísérteljezék hiábavalóan, ne hagyja magát befolyásolni senki által, csak a bevált, 100 százalékosan biztos módszer hoz eredményt: a B. L. apróhirdetési rovat.

Prof. Dr. WILHELM STEKEL

A MODERN HÁZASSÁG

Fordította és jegyzetekkel ellátta:
Dr. GÄRTNER PÁL Idegorvos.

Kivonat a mű tartalomjegyzékéből:

A házasság formai alakulásai. — A feleség felszabadítása. — Az otthon érzése a boldog házasság alapja. — Lelki szerelem. — A szerelem alkotó részei. — A mintaházasság követelményei. — A szerelem kikristályosodása. — Csalódott szerelemes házassága. — Meddig mehet az ösztönös házastársak között? — A házibarád. — A monogámia a kultürember ideális célja. — A nemek teljes egyenjóság. — A próbaházasság és meghatározott időtartalmu házasság képtelensége. — A lakásinség káros befolyása. — Az anyósprobléma. — Születések korlátozása. — A nevelés reformja a házasság legmegfelelőbb előkészítése. — A jövő házasságának normája: mindent átfogó, megértő, megbocsátó, fölfelé törekvő szerelem.

Kapható a **BRASSÓI LAPOK** könyvosztályában. **Ara 90 lej.**

Az Aradi Textilipar Részvénytársaság Igazgatósága és Felügyelőbizottsága mélyen megrendülve jelentik, hogy

LORÁNT EMÁNUEL úr

a vállalat vezérigazgatója, rövid szenvedés után, f. hó 12-én váratlanul elhunyt.

A megboldogult tevékeny részt vett vállalatunk alapításában és azóta megszakítás nélkül annak vezetője volt. Széles látkörrel és kiváló szaktudással, nagy koncepció, renklvüli munkabírási és lebilincselő egyéniség párosult benne. Céltudatos és eredményes munkásságával kiváló eredményeket szerzett vállalatunk fejlesztése körül.

Az elhunyt földi maradványait az Aradi Textilipar r.-t. telepéről, vasárnap, 1933 október hó 15-én d. u. 3 órakor kísértük örök nyugalomra az aradi izr. temetőbe.

Emlékét mindenkor igaz kegyelettel őrizzük.

Áldás és béke poraira!

Arad, 1933 október hó 15-én.